

L' IMPACTE DE LA TRANSICIÓ AL NOU PLA GENERAL DE COMPTABILITAT A LES GRANS EMPRESES CATALANES

**(100 empreses més grans en xifra de negocis any 2008
-disponibles segons base de dades-)**

M. Àngels Fitó

(Universitat Oberta de Catalunya)

Francesc Gómez

(Universitat Autònoma de Barcelona)

Soledad Moya

(Universitat Autònoma de Barcelona)

Juny 2011

L'IMPACTE DE LA TRANSICIÓ AL NOU PLA GENERAL DE COMPTABILITAT EN LES EMPRESES CATALANES

Resum

La primera aplicació el 2008 del nou Pla General de Comptabilitat va permetre a les empreses espanyoles triar com a data de transició pels seus estats financers individuals l'1 de gener de 2007 o bé l'1 de gener de 2008. La primera opció obligava les empreses a presentar estats financers comparatius, mentre que la segona opció permetia mostrar únicament informació a la memòria relativa als ajusts realitzats en el patrimoni net. L'objectiu d'aquest treball de recerca es analitzar quina ha estat la data de transició escollida per les empreses catalanes donades les opcions contemplades per la norma i valorar quin ha estat l'impacte tant quantitatiu com qualitatiu del canvi de normativa en el patrimoni net de les empreses considerant la diferent magnitud i tipologia d'ajustos realitzats.

Els resultats obtinguts mostren que les empreses catalanes han optat majoritàriament per no avançar la data de transició malgrat els resultats obtinguts demostrin que el canvi de pla té un impacte significatiu sobre les principals magnituds i ràtios, si bé aquest impacte es concentra en determinades empreses. Fent l'anàlisi en funció de la xifra de negocis comprovem com l'impacte ha estat menor en les empreses de menor dimensió. Els ajustos en les subvencions, instruments financers o impostos diferits són els que tenen una presència més generalitzada si bé hi ha algunes diferències entre els trans analitzats. Finalment en l'estudi dels casos més rellevants s'ha posat de manifest que certes empreses han incorporat en la transició al nou PGC ajustos més propis de canvis en els criteris de valoració i que aquests no han estat convenientment exposats en la memòria.

INDEX

1.-	Introducció.....	4
2.-	Descripció de la normativa de transició i literatura prèvia.....	7
3.-	Objectiu de la investigació i selecció de la mostra.....	11
4.-	Anàlisi de la elecció de la data de transició per part de les empreses catalanes i conseqüències per la comparabilitat de la informació.....	13
5.-	Estudi general dels principals ajustaments i número d'empreses afectades per cada ajustament	15
6.-	Anàlisi per trams.....	32
7.-	Anàlisi de les empreses més afectades	43
8.-	Conclusions	47

1.- Introducció

Paral·lelament a la implantació el 2005 de les Normes Internacionals d'Informació Financera (d'ara endavant NIIF) per a empreses consolidades, els diferents membres de la Unió Europea van haver de determinar quin seria el procés a seguir pels estats financers individuals. Espanya, seguint les recomanacions d'un comitè d'experts¹ va decidir no permetre la presentació dels Comptes Anuals segons la normativa internacional i les empreses espanyoles van esperar a que el govern aprovés una nova normativa comptable adaptada als estàndards internacionals. Amb la publicació de la Llei 16/2007 de 4 de juliol de 2007 Espanya inicia el procés d'adaptació de la legislació interna espanyola a les normes internacionals (NIIF). Aquest procés culmina amb la publicació del Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel que s'aprova el Pla General de Comptabilitat (d'ara endavant PGC) que desenvolupa les normes de valoració, elaboració i presentació de la informació financera que han de publicar les empreses a partir de l'exercici 2008. Addicionalment es publica el Reial Decret 1515/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova un Pla General de Comptabilitat de Petites i Mitjanes Empreses i uns criteris específics per a microempreses.

Per tant, des de l'exercici 2008, les empreses espanyoles tenen un nou marc de referència comptable obligatori per a elaborar la informació financera que han de presentar en el Registre Mercantil i unes normes de transició que determinen com s'ha d'efectuar l'adaptació a aquesta nova regulació comptable.

Aquestes normes de transició, en un intent de facilitar el procés d'adaptació, han suavitzat els requeriments de la NIIF 1 relativa a la primera adopció de les Normes Internacionals establint dues alternatives diferents per fixar la data de transició. En aquest sentit podem trobar, partint d'empreses amb exercici comptable igual a l'any natural, les següents alternatives:

- Empreses que tenen com a data de transició a 1.1.08. Aquestes empreses que no presenten informació comparativa, han d'informar en la memòria de la

¹ Aquestes recomanacions estan recollides al *Llibre Blanc*, publicat pel Govern Espanyol el 2002.

quantificació de l'impacte que produeix la variació de criteris comptables en el patrimoni net de l'empresa en la data del balanç d'obertura.

- Empreses que tenen com a data de transició el 1.1.07. Aquestes companyies presenten informació comparativa adaptada a les noves normes comptables.

Davant d'aquesta decisió del legislador d'oferir alternatives en la transició, els defensors argumenten que s'ha d'ajudar les empreses en la seva transició a les NIIF i que el nou PGC no presenta diferències que desaconsellin aquesta opció. Els detractors argumenten que si no es proporciona cap informació comparativa, els usuaris de la informació financera no poden discriminar si els canvis en els estats financers d'un any a l'altre es deuen a la situació econòmica o bé al canvi de regulació.

L'objecte de la proposta de recerca és l'estudi de quines alternatives han escollit les empreses catalanes en relació a la transició i quin ha estat l'impacte a efectes patrimonials de la transició al nou PGC realitzat el dia 1 de gener de 2008. L'anàlisi es centrarà en les empreses catalanes més grans en funció de la seva dimensió en relació al volum de xifra de negocis. S'ha obtingut informació comptable de cent empreses representatives dels diferents sectors presents en l'economia catalana excloent les de l'àmbit financer i assegurador ja que disposen de regulacions especials.

Prèviament diversos han estat els estudis que han tractat d'identificar els determinants de l'adopció voluntària de normativa comptable d'àmbit superior al local (principalment les NIIF i els USGAAP – normativa comptable americana-). Aquests treballs han obtingut evidència empírica sobre la influència positiva de factors com la mida, la internacionalitat, la cotització o la intensitat de capital, en l'adopció voluntària de les NIIF. Alguns exemples d'aquests treballs són Dumontier i Raffournier, 1998, García i Zorio, 2002 o Cuijpers i Buijink, 2005, per esmentar-ne alguns. En relació amb la literatura que ha estudiat prèviament l'efecte de la transició a les NIIF, existeixen treballs anteriors (Callao, et al.- 2009, Aledo, Garcia Martínez i Marín Dizaraque, 2006, Cordeiro, Couto i Silva 2007, Lantto i Sahlström, 2009 i Fitó et al 2010a) que han analitzat l'impacte de la transició sobre la comparabilitat. Els resultats obtinguts mostren, en general, que existeix un impacte significatiu als Comptes Anuals a causa de

la implantació de les NIIF si bé aquest efecte és generalment diferent a cada país com a conseqüència de les diferències particulars entre la normativa local i les NIIF.

Els resultats obtinguts ofereixen evidència que les empreses catalanes han optat majoritàriament per no avançar la data de transició i per tant no oferir informació comparativa dels estats financers malgrat els resultats obtinguts demostrin que el canvi de pla té un impacte significatiu sobre les principals magnituds i ràtios, si bé analitzant les variacions en el Patrimoni Net aquest impacte es concentra en determinades empreses. Quan procedim a fer l'anàlisi considerant la xifra de negocis comprovem com l'impacte ha estat menor en les empreses de menor dimensió. En quant a la tipologia d'ajustaments es pot comprovar com l'ajust en les subvencions, instruments financers o impostos diferits són els que tenen una presència més generalitzada si bé hi ha algunes diferències entre els trams analitzats. Finalment en l'estudi dels casos més rellevants s'ha posat de manifest que certes empreses han incorporat en la transició al nou PGC ajustos més propis de canvis en els criteris de valoració i que aquests no han estat convenientment exposats en la memòria.

El treball realitzat suposa una contribució a la literatura sobre l'impacte de l'adopció de les NIIF i proporciona evidència sobre quins ajustos en la transició han tingut un major impacte en el patrimoni net de les empreses catalanes.

La resta del treball està organitzat com segueix: en l'apartat següent es fa una descripció de la normativa de transició així com una revisió dels treballs que prèviament han analitzats aspectes relacionats amb el present treball. En el tercer apartat es detalla l'objectiu de la investigació així com la descripció de la mostra seleccionada. A continuació, en el quart apartat es fa un anàlisi de l'elecció de la data de transició així com de les seves conseqüències en la comparabilitat de la informació. En el cinquè apartat es realitza un estudi de la incidència dels principals ajustaments en les empreses analitzades per a en l'apartat sisè fer un anàlisi pormenoritzat en funció de la dimensió de les empreses. Ja en l'apartat setè es destaquen les particularitat dels casos més significatius per a finalment en l'apartat vuitè exposar les conclusions més rellevants del treball exposat

2.- Descripció de la normativa de transició i literatura prèvia

2.1. Antecedents

El Reial Decret 1514/2007 estableix uns criteris de transició del PGC de 1990 a les noves normes adaptades a la normativa internacional. Aquests criteris tenen en compte aspectes tals com a la data de transició, el canvi de valoració d'alguns elements patrimonials i la informació a proporcionar en la memòria i informació comparativa. A continuació resumim aquells aspectes que són determinants per a l'objecte del nostre estudi.

El nou PGC va entrar en vigor a partir de l'1 de gener de 2008 i és d'aplicació obligatòria per als exercicis que s'iniciïn a partir de l'esmentada data. En aquest sentit s'estableix com a data de transició la data del balanç d'obertura de l'exercici en què s'apliqui per primera vegada el nou PGC, llevat que l'empresa inclogui informació comparativa de l'exercici anterior adaptada, cas en el qual serà la data del balanç d'obertura de l'esmentat exercici anterior. Es desprèn doncs, del concepte de data de transició, que el legislador espanyol, a efectes de facilitar la transició a les noves comptables, ha establert dues alternatives diferents. Així doncs, podem trobar, partint d'empreses amb exercici comptable igual a l'any natural, les següents alternatives:

- Empreses que tenen com a data de transició a 1.1.08 (aquelles que no presenten informació comparativa)².
- Empreses que tenen com a data de transició el 1.1.07 (aquelles entitats que presenten informació comparativa adaptada a les noves normes comptables).

La possibilitat de no emetre estats financers comparatius pot donar lloc, excepcionalment, a una falta d'uniformitat en la presentació de la informació financera. Aquesta circumstància suposa una important diferència amb la normativa internacional,

² Les empreses que escullen com a data de transició el 1.1.08 han de presentar en la seva memòria la informació corresponent a l'exercici anterior, però elaborada segons el Pla General de Comptabilitat de 1990 i per tant no comparativa.

ja que aquesta última estableix l'obligació de presentar estats financers comparatius en el trànsit i adaptació a les normes internacionals³

La Disposició transitòria 1a del Reial Decret 1514/2007 estableix una sèrie de criteris generals per a la primera aplicació del nou PGC. Aquests criteris que inclouen les altes, baixes i reclassificacions necessàries per adaptar-se als nous formats de comptes anuals, estableixen dues alternatives per a la valoració dels diferents elements patrimonials.

- Valorar els elements patrimonials que han de figurar al balanç d'obertura segons els valors que tenien amb la normativa anterior, a excepció dels instruments financers que s'hagin de valorar pel seu valor raonable
- Valorar tots els elements patrimonials que hagin de figurar al balanç d'obertura d'acord amb la nova normativa.

Aquesta opcionalitat, junt amb la possibilitat de no presentar estats comparatius, pot dificultar la comparabilitat entre empreses en la primera aplicació i pot originar, en una mateixa situació, valoracions diferents del patrimoni net segons l'alternativa escollida. De nou estem davant d'una excepció als preceptes internacionals on s'estableix l'obligatorietat de valorar tots els elements patrimonials que hagin de figurar en el balanç d'obertura d'acord amb els criteris establerts en la normativa internacional.

Al Quadre 1 (Annex 1) es resumeixen les principals diferències en les xifres del balanç de situació que es deriven de l'aplicació del Pla General Comptable de 2007 en relació amb l'anterior de 1990. Del quadre anterior es desprenen una sèrie d'ajustos de transició que al ser majoritàriament realitzats amb càrrec o abonament a reserves generaran un canvi en el patrimoni net en l'exercici de transició. Així doncs ens trobem , excepcionalment, davant el cas on el patrimoni net informat per les empreses a 31 de desembre del 2007, no coincidirà amb el patrimoni net a 01 de gener del 2008. L'origen i abast d'aquestes diferències i per tant la descripció dels ajustos realitzats són objecte de comentari específic a la memòria on cal mostrar la conciliació entre ambdues xifres.

³ NIIF 1, paràgrafs 6 i 36

Cal tenir present doncs que, atès que l'opció majoritària per les empreses espanyoles i també les catalanes ha estat la de realitzar la transició a data 01.01.2008 i per tant no presentar informació comparativa, es necessari fer una lectura en profunditat de la memòria per tal de no extreure possibles conclusions errònies que es podrien despendre de la simple comparació dels patrimonis nets en els dos exercicis consecutius 2007 i 2008.

Es pot destacar que el marc conceptual que estableix l'IASB defineix algunes de les característiques qualitatives dels Comptes Anuals. Aquests atributs garanteixen que la informació sigui una eina útil per als seus usuaris. Les quatre principals característiques qualitatives incloses en l'IASB són claredat, importància, fiabilitat i comparabilitat.

En relació amb la comparabilitat l'IASB, declara que els usuaris han de ser capaços de comparar els estats financers d'una entitat en diferents exercicis a fi d'identificar tendències en l'evolució financera de la seva activitat. També estableix que els usuaris han de ser capaços de comparar els Comptes Anuals de diferents entitats per determinar la seva situació financera relativa. El nou PGC també considera que la comparabilitat és una de les principals característiques que atorga utilitat a la informació financera. Tanmateix el legislador espanyol ha inclòs al procés de transició una sèrie d'alternatives que dificulten, sinó impedeixen, la comparabilitat dels estats financers, essent el patrimoni net la data comptable que pot patir majors alteracions.

L'alternativa introduïda entorn de la data de transició i les seves conseqüències en la informació financera subministrada constitueix el punt de partida del nostre treball on analitzem l'impacte en el patrimoni net dels ajustos de transició. Si l'impacte en el patrimoni net és significatiu s'infereix que l'alternativa inclosa en la data de transició ha malmès la comparabilitat i conseqüentment no està en concordança amb la normativa internacional.

2.2. Literatura prèvia

Des que el parlament europeu decidís el març del 2002 que les empreses de l'UE amb cotització en borsa haguessin d'utilitzar les normes internacionals de comptabilitat per

preparar els comptes consolidats, s'ha realitzat un important esforç investigador (Moya i Platikanova 2007) amb l'objectiu d'analitzar les conseqüències d'aquest important canvi en el panorama comptable europeu.

L'esmentada anàlisi s'ha realitzat des de diferents enfocaments, ja sigui determinant quin és l'impacte de la nova regulació comptable en un determinat país o combinant estats de diferent tradició comptable; analitzant quines són les seves conseqüències en un sector concret d'activitat; examinant quin és el paper dels organismes reguladors en els processos de transició nacionals; o bé determinant quines són les repercussions quantitatives i/o qualitatives en determinats atributs de la informació financera com són la seva qualitat, la seva comparabilitat, o la seva rellevància per influir als mercats de valors, entre d'altres.

A causa de la circumstància que la implantació de normatives internacionals com les NIIF O els USGAAP és, o ha estat en ocasions voluntària, diversos estudis han tractat de determinar els principals factors que han motivat les empreses a preparar els seus estats financers sota aquesta normativa comptable diferent a la local. Alguns exemples poden ser trobats a Dumontier i Raffournier (1998) per a empreses suïsses, Leuz i Verrecchia (2000) per a Alemanya o García i Zorio (2002), Cuijpers i Buijink (2005) o Francis et al. (2008) per a companyies cotitzades i domiciliades en la Unió Europea.

Entre els estudis que han analitzat l'impacte de l'aplicació de la nova normativa internacional en un determinat país destaquem aquells articles que se centren en el context espanyol. Callao et al. (2007 i 2009) i Aledo, Garcia Martínez i Marín Dizaraque (2006) analitzen l'impacte quantitatiu que suposa la introducció de l'obligatorietat d'aplicar les NIIF als grups cotitzats espanyols. En un escenari diferent a l'espanyol, són diversos els estudis que han analitzat el cas alemany. De tots ells, destaquem l'article de Hung i Subrayaman (2007) on s'analitza l'impacte de la reforma en les diferents magnituds dels estats financers, obtenint uns resultats significatius.

Al seu torn i sota la premissa que les NIIF milloren la transparència de la informació financera mentre augmenten la seva qualitat en estar orientades a l'inversor, són diversos els treballs que han analitzat els atributs qualitius de la informació i la seva repercussió en els mercats de capitals. En aquest escenari, estudis empírics anteriors han

analitzat com l'adopció de les NIIF tendeixen a millorar la qualitat de les xifres comptables en països de l'Europa continental, si bé els nivells de qualitat són similars als que es desprenen dels US GAAP (Barth, Landsman i Lang 2008, Daske 2006 i Daske et al. 2008, Bartov, Goldberg i Kim 2005). Per la seva part la rellevància mesurada en termes de concordança entre la informació comptable i la que es desprèn dels mercats financers, ha estat estudiada per Callao et al. (2009) i (2007), Van del Meulen, Gaeremynck i Willekens (2007) i Bartov , Goldberg i Kim (2005), entre d'altres. Altres aspectes com la comparabilitat han estat analitzats per Colomars i Corona, (2009), Callao, Jarne i Laínez (2007) o Jermakowicz (2004).

A Espanya, país que ha optat per adaptar i imposar la normativa local als grups no cotitzats i empreses individuals, els primers comptes preparats segons la nova regulació comptable s'han publicat a l'exercici 2009, per la qual cosa és escassa la literatura existent fins al moment, si bé en un estudi sobre les empreses cotitzades espanyoles de Fitó Gómez i Moya (2010b) es conclou que els principals determinants de la transició avançada són la mida i la intensitat de capital., i que l'efecte ha estat significatiu en la majoria de partides (actius no corrents, actius intangibles, actius financers a llarg termini, actius i passius per impostos diferits, patrimoni net i benefici abans d'impostos entre d'altres) i en alguns ratis ((solvència i ratis d'actius i passius diferits).

3.- Objectiu de la investigació i selecció de la mostra

Prenent com a referència els antecedents esmentats el treball que es desenvolupa a continuació planteja una proposta de recerca amb els següents objectius bàsics:

1. Analitzar quina ha estat la data de transició escollida per les empreses a fi efecte d'analitzar les conseqüències de la manca d'informació comparativa.

L'estudi consisteix en analitzar quina ha estat la data de transició escollida per les empreses catalanes objecte de la recerca i quines conseqüències ha tingut la opció escollida en termes de comparabilitat de la informació. Amb aquest objectiu s'han aïllat les empreses que han optat per avançar la transició i per aquestes s'han comparat les principals magnituds comptables i ràtios calculades segons el PGC del 1990 i el del 2007 .

2. Estudi de l'impacte de la transició al nou PGC sobre el Patrimoni.

Atesa la opcionalitat de la norma en quant a la valoració de les partides comptables en el moment de la transició, l'estudi empíric pretén donar a conèixer la incidència de la primera aplicació del nou PGC de 2007 en els comptes anuals. Per aquest motiu l'estudi analitza els següents aspectes:

- a) En relació als ajustaments de primera implantació:
 - o Tipologia dels principals ajustaments derivats de la primera aplicació del nou PGC
 - Quantificació dels principals ajustaments.
- b) Sobre la incidència en el patrimoni net de les empreses:
 - o Anàlisi de la variació del patrimoni net com a conseqüència dels ajustaments de primera implantació:

Pel que fa a la selecció de la mostra, mitjançant la base de dades 5.000 *Mayores Empresas Españolas* publicada per *Actualidad Económica* l'octubre de 2008, s'ha obtingut un llistat de 100 empreses catalanes⁴ més grans en funció de la seva xifra de vendes. En la mostra s'ha inclòs un número representatiu d'empreses dels diferents sectors econòmics, exceptuant el sector financer i d'assegurances.

Per a l'obtenció de la informació comptable de les empreses s'ha utilitzat la base de dades SABI d'on s'han obtingut els comptes anuals de l'exercici 2008. En el cas en que la base SABI no disposava de la informació de comptes anuals d'una empresa s'ha utilitzat la següent empresa del llistat de la revista *Actualidad Económica* (fins a completar un total de 100 empreses amb els comptes anuals disponibles). A partir de la nota a la memòria relativa a la transició a la nova normativa comptable s'han extret els ajustos realitzats sobre el patrimoni net i per tant la seva variació. Les dades obtingudes s'han tractat manualment per tal d'extreure conclusions sobre quins han estat els principals ajustaments de primera implantació i el seu impacte sobre el patrimoni net.

⁴ Es consideren empreses catalanes aquelles que tenen la seva seu social a Catalunya.

4.- Anàlisi de la elecció de la data de transició per part de les empreses catalanes i conseqüències per la comparabilitat de la informació

Del conjunt de 100 empreses analitzades només 5 han optat per realitzar la transició a 1 de gener de 2007⁵. Tenint en compte la literatura prèvia que, tant a l'estat espanyol com a la resta d'Europa, ha evidenciat que el canvi de normativa té un impacte significatiu en les partides més rellevants del comptes anuals, i considerant també les conclusions del treball aquí exposat que posa de manifest les conseqüències de la transició comptable en el patrimoni net de les empreses analitzades, cal destacar que majoritàriament les empreses catalanes han optat per l'alternativa menys costosa a efectes de confecció de la informació comptable però també la menys desitjable en termes d'utilitat i comparabilitat de la informació financera.

Pel que fa a les empreses analitzades cal destacar en primer lloc que el pes reduït de la mostra i la circumstància afegida que 4 de les 5 de les empreses que han optat per la transició avançada formin part del mateix grup d'empreses, fa que les variacions observades no mostrin un comportament generalitzat en cap de les partides o ratis analitzats, i per tant no siguin extrapolables a la resta d'empreses analitzades. En qualsevol cas els resultats obtinguts tenen la validesa limitada als casos estudiats.

Per que fa a les partides d'Actiu el comportament ha estat molt desigual essent pràcticament nul en 3 de les empreses analitzades però experimentant un important decrement en el cas d'ACESA (-40,77%) fruit del canvi de regulació del fons de reversió. Cal destacar que en tots els casos les variacions més destacades es produeixen en l'Actiu No Corrent, que mostra una variació promig del -41,48%, essent l'Actiu Corrent, amb un decrement promig del 0,40% molt més estable.

Pel que fa al Patrimoni Net + Passiu, els canvis es concentren fonamentalment en el Patrimoni Net (-11,97%) i més concretament en les reserves a causa dels ajustos de transició. En el cas del Passiu també és el No Corrent el que experimenta més variacions (10,11%) a conseqüència dels ajustos en provisions, novament marcat per el canvi de

⁵ Aquestes empreses són: Autopistas Concesionaria española, SA, Gas Natural Comercial SDG, SA, Gas Natural Comercializadora, SA, Gas Natural Electricidad SDG, SA i Gas Natural Servicios SDG, SA

registre del fons de reversió i també l'aparició de nous passius per impostos diferits a llarg termini.

Pel que fa a resultats sembla que l'impacte global en el resultat de l'exercici és menor a l'experimentat en les xifres de balanç. Així per les empreses analitzades el resultat després d'impostos incrementa un promig del 3,11% , essent el resultat financer el que experimenta un major canvi, 9,93% de promig, mentre que el resultat d'exploació només mostra un augment global del 1,75%.

En relació als ratis analitzats una primera conclusió seria que en termes generals si es veuen alterats per l'impacte que el canvi de normativa té en les diferents masses patrimonials, si bé els pocs casos analitzats impedeixen definir un patró comú comportament. Considerant les variacions promig de la mostra analitzada si bé el rati de liquidesa només mostra una variació promig del 2,51% per l'escàs impacte del canvi de pla en els actius i passius corrents, els ratis d'endeutament a curt i llarg termini així com el rati de solvència mostren variacions més pronunciades. També en la mostra analitzada els dos ratis de rendibilitat econòmica i financera mostren en conjunt alteracions significatives, d'un 35,13% i 22,44% respectivament, si bé aquests promitjos es veuen condicionats per oscil·lacions altes en alguna de les empreses de la mostra.

Així doncs i malgrat el pes reduït de la mostra impedeixi treure conclusions extrapolables al conjunt d'empreses catalanes, els resultats obtinguts si ens permeten afirmar que el canvi de normativa comptable té un impacte, en alguns casos significatiu, sobre les principals magnituds i ràtios comptables.

Per tant i considerant que a efectes de normativa comptable local l'opció majoritària, 95% en la mostra analitzada, ha estat optar per una alternativa que no té cabuda en el marc de la legislació internacional, es podria qüestionar si la flexibilitat permesa per el legislador ha estat correcte en consonància amb el que preveu el propi marc conceptual del PGC pel que fa a la utilitat de la informació comptable i els interessos dels seus usuaris, ja que la transcendència del canvi de normativa en el patrimoni net de les empreses analitzades ha estat suficientment significatiu com perquè l'absència d'informació comparativa no permeti la correcte interpretació de la informació comptable abans i després.

5.- Estudi general dels principals ajustaments i número d'empreses afectades per cada ajustament

En aquest apartat procedirem a analitzar els ajustaments que hem trobat en els comptes anuals de les empreses catalanes amb motiu del canvi al nou Pla General de Comptabilitat.

El canvi de l'antic Pla General de Comptabilitat (1990) al nou PGC adaptat a les Normes Internacionals de Comptabilitat, suposa un canvi de filosofia important. Així, mentre que el PGC de 1990 ens parlava fonamentalment del passat de l'empresa i es basava de forma prioritària en el principi de prudència, el nou PGC adaptat a les NIC tracta de mirar cap al futur i d'informar de quines són les intencions de l'empresa pels propers anys. Es a dir, amb el nou PGC es pretén que els comptes anuals de les empreses, no només ens expliquin que ha passat a l'empresa durant l'exercici corrent i quin és l'estat patrimonial i financer actual de la mateixa, sinó també informar-nos de cap a on s'enfoca en els anys vinents. Aquest canvi d'orientació ha anat acompanyat de una pèrdua de rellevància del principi de prudència que, tot i que continua formant part dels principis de comptabilitat generalment acceptats, passa a ser un principi més juntament amb els principis de gestió continuada, meritament, no compensació, uniformitat i importància relativa. La pèrdua de protagonisme del principi de prudència es deu a la introducció, com a possible criteri valoratiu de determinats actius, del valor raonable.

El valor raonable, definit segons el PGC com:

“ el import pel que pot ser intercanviar un actiu o liquidat un passiu, entre parts interessades i degudament informades que realitzen una transacció en condicions d'independència mútua”,

es sense dubte una de les principals novetats de la reforma comptable doncs ara s'utilitzarà, no només per comptabilitzar determinades correccions valoratives sinó també per registrar ajustaments de valor per sobre del preu d'adquisició en alguns elements patrimonials. La introducció d'aquest nou criteri pot implicar el reconeixement

de beneficis no realitzats que fins ara, i sota un principi de prudència prioritari, estava totalment descartat.

Aquest canvi de model valoratiu implica en la pràctica ajustaments comptables que poden afectar partides tant de balanç com de compte de resultats. En el cas del nostre estudi i pel conjunt de les empreses catalanes analitzades, hem agrupat els ajustaments en 14 epígrafs. Més endavant procedirem a analitzar aquests ajustaments però en primer lloc fem unes anàlisi generals de l'impacte que ha suposat la introducció del nou PGC a partir de gener de 2008.

Un primer anàlisi que volem presentar és el nombre d'empreses que han patit ajustaments. En la Taula 1 presentem les empreses classificades segons si han patit o no ajustaments

Taula 1: Nombre d'empreses afectades pels ajustaments

	Empreses SENSE ajustaments	%	Empreses AMB Ajustaments (impacte < 5% del PN) (v.a)	%	Empreses AMB ajustament (impacte >5% i < 15% de PN) (v.a)	%	Empreses AMB ajustament (impacte > 15% PN) (v.a)	%
Total empreses	30	30	42	42	15	15	13	13

* v.a. (valors absoluts)

De l'anàlisi de la Taula 1 observem com de les 100 empreses analitzades, 30 no presenten cap ajustament al patrimoni net, és a dir, la introducció del nou PGC no els hi ha suposat cap modificació en el seu net patrimonial. De les 70 empreses afectades per ajustaments, només 13 presenten ajustaments significatius (més del 15% sobre el patrimoni net) mentre que la majoria d'empreses es concentra en la categoria on els ajustaments són més aviat petits. Podem dir doncs que 72 empreses de les 100 analitzades gairebé no han vist afectat el seu patrimoni per la nova normativa.

A continuació analitzem quan ha suposat, en termes agregats, l'impacte de la introducció del nou PGC en el conjunt de les empreses catalanes afectades. En un primer anàlisi (veure Taula 2), veiem quan suposa l'impacte total dels ajustaments en

termes de variació de Patrimoni Net agregat. Cal dir que aquest anàlisi l’hem fet de dues maneres: una primera on únicament hem agregat les dades dels ajustaments tant positius com negatius, mantenint el signe amb el que els ajustaments es compensen i una segona amb les dades agregades en valors absoluts i per tant sense compensació d’ajustaments positius i negatius per tal de que es pugui visualitzar millor l’efecte.

Taula 2: Variació de PN agregat

	Variació PN (sense v.a)	Variació PN (v.a)
Impacte en PN i percentatge sobre el PN 2007	2.072.247 (13,9%)	2.603.045 (17,4%)

*v.a. (valors absoluts)

Podem veure a partir de la taula 2 com l’efecte de l’impacte quan no treballem amb valors absoluts és d’un 13,9% mentre que si tenim en compte les quantitats ajustades sense considerar el signe parlem llavors d’un 17,4%. Considerem doncs com a primera idea que l’ impacte de la introducció del NPGC ha estat significatiu tot i que, segons hem vist en la Taula 1, es concentra en determinades empreses. Més endavant analitzarem l’impacte per trams per desenvolupar més aquestes primeres conclusions.

Si comparem amb l’efecte que han patit les empreses matrius dels grups consolidats espanyols que cotitzen en Borsa (Fito et al, 2010a) ens sorprèn comprovar com l’efecte agregat ha estat més gran en les empreses catalanes analitzades que no en les matrius de les empreses cotitzades en la borsa. Així, en la Taula 3 veiem com la variació del patrimoni net agregat de les empreses cotitzades ha estat d’un 8% si tenim en compte el signe positiu o negatiu dels ajustaments mentre que si no el tenim en compte la variació ha estat d’un 12%, en tots dos casos inferior als valors presentats en la Taula 2.

Taula 3: Variació de PN agregat en les empreses cotitzades espanyoles (matrius del grup consolidat)

	Variació PN (sense v.a.)	Variació PN (v.a)
Impacte en PN i percentatge sobre el PN 2007	1.309.424 (8%)	1.908.713 (12%)

*v.a. (valors absoluts)

Una possible explicació en aquest efecte podria ser el fet de que en el cas dels grups cotitzats el que es va analitzar va ser la societat dominant del grup i podria ser que aquesta matriu sigui en alguns casos només tenidora de les accions de les empreses del grup amb el que presenti poc moviment. Veurem també després, en la part d'anàlisi per trams i en línia al que estem comentant, que les empreses més petites sembla que queden més afectades per variabilitat dels ajustaments..

A continuació procedim a analitzar els ajustaments que hem trobat. Després de llegir i analitzar cadascuna de les memòries corresponents a les 100 empreses catalanes analitzades, exposem els ajustaments que hem trobat amb la codificació que els hi hem assignat per que sigui més fàcil el seu tractament. A la Taula 4 hi trobem la relació dels ajustaments trobats en les empreses catalanes analitzades. Altres treballs (Fito et al, 2010b) que analitzen els ajustaments que han patit les empreses espanyoles cotitzades a borsa (les matrius de cada grup) degut a la implantació del Nou Pla General de Comptabilitat, troben també d'altres ajustaments com ara la provisió per accions pròpies o les opcions sobre accions, que no estan presents en les empreses catalanes analitzades.

Quan analitzem els ajustaments que hi figuren a la Taula 4 veiem com guarden una relació directe amb les diferències entre el PGC 1990 i el Nou PGC segons consta en l'Annex 1. Els ajustaments poden afectar tant a partides de balanç com a partides de resultat tot i que de cara a la transició els possibles efectes en resultat haurien estat reflectits com a ajustaments en reserves.

Taula 4: Relació d'ajustaments trobats a les 100 empreses catalanes analitzades

Nom Ajustament	Codi Ajustament
Immobilitzat	AJ1
Despeses establiment	AJ2
Fons de comerç	AJ3
Inversions GMA (grup, multigrup i associades)	AJ4
Existències	AJ5
Retribucions llarg termini	AJ6
Instruments financers derivats	AJ7
Actius financers a Valor raonable	AJ8
Accions pròpies	AJ9
Subvencions	AJ10
Alta o baixa de Actiu per impost diferit o Passiu per impost diferit	AJ11
Ingressos a distribuir	AJ12
Provisions	AJ13
Altres	AJ14

A continuació passem a analitzar l'impacte dels ajustaments per nombre d'empreses i percentatge d'impacte. A la Taula 5 podem trobar el resum dels ajustaments amb el nombre d'empreses que s'han vist afectades per cada ajustament.

Ajustament de subvencions

El primer que ens crida l'atenció és que l'ajustament que hem trobat en un nombre major d'empreses és l'ajustament per subvencions, present en 39 empreses (39% del total de 100 empreses analitzades). Aquest ajustament bàsicament és degut a la inclusió dins del patrimoni net de les subvencions. En el PGC de 1990, les subvencions no reintegrables eren incloses dins de l'apartat "Ingressos a distribuir en diversos exercicis" que no pertanyia a l'epígraf de fons propis (ara patrimoni net) sinó que es presentava, dins del balanç de situació, com una partida intermèdia entre els fons propis i el passiu a llarg termini. En el Nou PGC les subvencions, descomptat l'efecte impositiu, queden incloses dins del patrimoni net donat que es consideren tant "no exigibles" com el capital o les reserves. En el cas de que la subvenció fos exigible hauria de ser reclassificada a passiu a llarg o a curt termini.

Taula 5: Impacte dels ajustaments ordenats per nombre d'empreses afectades

Tipus ajustament	TOTAL	
	Núm. empreses afectades	% sobre total empreses
Subvencions	39	39%
Alta o baixa actiu/passiu impost diferit	18	18%
Actius financers a valor raonable	14	14%
Baixa despeses establiment	12	12%
Ajustaments provisions	12	12%
Ajust valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup y associades (GMA) – correccions per deteriorament-	12	12%
Immobilitzat	9	9%
Derivats	7	7%
Retribucions llarg termini	5	5%
Ingressos a distribuir diversos exercicis	4	4%
Existències	4	4%
Ajustament accions pròpies	3	3%
Ajust fons de comerç	1	1%
Altres	26	26%

Ajustament per altes i baixes d'actius i/o passius per impost diferit

El segon ajustament per ordre de importància és l'ajustament degut a les altes de l'actiu per impost diferit i passiu per impost diferit. Aquests resultats són consistents amb els trobats per Fitó et al, (2010b) on es va fer una comparació dels ratis obtinguts abans i després de l'aplicació del PGC i on varem obtenir que els ratis que es veien més afectats eren aquells on hi jugava tant l'actiu per impost diferit com el passiu per impost diferit.

Aquest ajustament es produeix com a conseqüència de que el amb el nou PGC els actius per impostos diferits es registren en la mesura en que resulti probable que l'empresa disposi de beneficis fiscals futurs que permetin l'aplicació d'aquests actius sense cap limitació temporal en el termini de reversió. El PGC de 1990 establia que, pel criteri de prudència, els impostos anticipats (ara anomenats actius per impostos diferits) no es podien comptabilitzar en la mesura que no fos segura la seva recuperació futura. Entre altres, es considerava que no tenia assegurada la seva recuperació quan el termini de

reversió previst era superior a 10 anys. En aquests casos la normativa de 1990 obligava a tractar les diferències temporals com a diferències permanents tant al seu origen com a la seva reversió o cancel·lació. L'eliminació del límit temporal de 10 anys ha provocat en transició al nou PGC un ajustament amb caràcter positiu en el patrimoni net al donar d'alta actius per impostos diferits amb contrapartida reserves.

Ajustament per actius financers a valor raonable

El tercer ajustament que trobem per ordre d'importància és el dels actius financers a valors raonable. 14 empreses catalanes (%) han fet un ajustament en les seves inversions financeres degut a la valoració a valor raonable. L'ajustament més gran positiu el trobem a Sacresa amb un increment de patrimoni net de 138.996 milers euros (que suposa un 138% d'afectació sobre el seu patrimoni net abans d'ajustaments) seguit de Roca amb 37.892 milers d'euros (3% sobre patrimoni net). També trobem ajustaments negatius però són molt més petits. El més gran el presenta Lípidos Santiga amb -4.245 milers euros (11% sobre patrimoni net) i corresponen a correccions de la cartera de actius per negociar.

En aquest ajustament el que esperem trobar són els ajustaments positius procedents de la correcció a l'alça al valorar a valor raonable. Tal i com hem dit abans, en el Nou PGC s'introdueix la possibilitat de valorar determinats actius a valor raonable. Aquesta possibilitat queda restringida únicament a actius i passius financers i no a tots si no només a part d'ells. En quant als actius financers, el Nou PGC proposa que només tres carteres de les sis previstes en els actius financers es valorin a valor raonable. Aquestes carteres són els Actius mantinguts per negociar, Altres actius financers valorats a valor raonable i els Actius financers disponibles per la venda. Tanmateix, el tractament previst per cadascuna de les carteres esmentades és diferent. Així, en el cas dels actius mantinguts per negociar i en el cas dels altres actius valorats a valor raonable, la contrapartida de l'ajustament a l'alça del preu d'adquisició és directament un compte en resultats (resultat que s'engloba dins dels resultats financers i per tant en el subgrup 76) mentre que en el cas de la cartera d'Actius financers disponibles per la venda, l'ajustament es preveu que es faci contra comptes del patrimoni net (ajustaments per canvi de valor). El tractament comptable diferenciat d'aquestes carteres respon a la diferent liquiditat que presenten cadascuna d'elles.

En el cas dels imports negatius que trobem en determinades empreses com a ajustament per valoració d'instruments financers a valor raonable, una possible explicació seria el fet de que les empreses afectades, en el moment de fer aquesta transició s'hagin vist obligades a revisar a la baixa determinats valors de la seva cartera, tot i que això no suposaria cap novetat rellevant respecte al tractament de la cartera amb el PGC de l'any 90.

Ajustament per eliminació de les despeses d'establiment

El quart ajustament que trobem és el degut a l'eliminació de les despeses d'establiment. Un total de 12 empreses s'han vist afectades per aquest ajustament. En aquest cas el total de les empreses afectades tenen un ajustament negatiu, disminució de patrimoni net, degut a l'eliminació d'aquestes despeses. En el PGC de 1990, les despeses d'establiment recollien aquelles despeses que l'empresa patia al inici de negoci per tal de començar a funcionar. La normativa establia que es podien recollir en el actiu de les empreses, com si fos una inversió, tot i no ser-ho ben bé, i que s'havien d'amortitzar en un període màxim de cinc anys. La presentació d'aquestes despeses d'establiment es donava en la part menys líquida el balanç de situació, abans inclús que els epígrafs corresponents a immobilitat.

Amb la reforma comptable i l'aprovació del nou PGC, una de les novetats que s'introdueixen és la inclusió com a primera part del mateix del anomenat marc conceptual. Aquest marc conceptual, inclou entre d'altres, les definicions dels diferents elements patrimonials que componen la riquesa d'una empresa en un moment determinat. Així, incorpora la definició d'actiu, passiu, patrimoni net, ingrés i despesa. Pel que fa a l'actiu, el marc conceptual estableix que un actiu és:

“ un bé, dret o qualsevol altre recurs controlat econòmicament per l'empresa, resultant de fets passat, dels que s'espera que l'empresa obtingui uns beneficis o rendiments econòmics en el futur”.

Aquesta definició emmarca força clarament el que entén el nou PGC per un actiu i per tant exclou la possibilitat de que l'empresa reconegui com a tal elements que no

compleixen amb aquesta definició. Les despeses d'establiment, generalment anomenades també com a "actiu fictici" no compleixen amb aquesta definició i no es poden reconèixer com actius en el balanç de situació.

De les 12 empreses afectades, el import més gran el trobem a l'empresa Vueling amb un ajustament negatiu de -7.453 milers d'euros (17% sobre patrimoni net) mentre que el més petit és el de -6 de Iss Facility Services (sense impacte sobre el patrimoni net).

Ajustaments de provisions

El següent ajustament per ordre d'importància és el de les provisions. Igual que en el cas de les despeses d'establiment, 12 empreses catalanes s'han vist afectades per aquest ajustament. Quan analitzem en detall els ajustament per empresa, trobem tant ajustaments positius com negatius tot i que la majoria són positius i per tant incrementen el patrimoni net (10 de les 12 empreses presenten un ajustament positiu). Si analitzem el tractament que el nou PGC dona a les provisions en comparació al que estava previst en el PGC de 1990, comprovem que la norma és ara més restrictiva i per tant hi ha menys casos en els que procedeixi reconèixer una provisió. Això ens portaria a esperar que la majoria d'ajustaments fossin positius per la cancel·lació de provisions contra patrimoni net i per tant l'augment d'aquest. Però per altre banda el NPGC preveu el reconeixement de les provisions per desmantellament no previstes en el PGC de 1990

Quan analitzem en detall els ajustaments i llegim quins són els arguments que donen les empreses per justificar aquests trobem que, per exemple, en el cas d'Endesa, es combina els dos fets que hem comentat resultant en un ajustament positiu de 5.535 milers euros. L'empresa que presenta un ajustament per provisions més significatiu en termes quantitatius es Casa Tarradelles amb un ajustament de més de 12.000 milers euros (7% sobre patrimoni net). Quan llegim la nota de la memòria referent als ajustaments de transició s'indica que l'empresa ha procedit a fer una eliminació de provisions per riscos i despeses i tot i que no ho desenvolupa més entenem que ha estat per no ajustar-se als nous criteris de reconeixement de provisions.

Ajustament en les inversions en empreses del grup, multigrup i associades (GMA)

I també afectant a 12 empreses de les 100 analitzades trobem el següent corresponent a inversions en empreses del grup, multigrup i associades (en endavant GMA). El nou PGC estableix que aquestes inversions es valoraran pel seu cost menys, en el seu cas, el import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament. El import d'aquesta correcció serà la diferència entre el valor en llibres i el import recuperable, sent aquest el major entre el valor raonable menys costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs. A no ser que tinguem una millor evidència del import recuperable, en l'estimació del deteriorament es considerarà el patrimoni net de l'entitat participada corregit per les plusvàlues tàcites en la data de valoració.

Aquest nou sistema de valoració ens planteja per tant el dubte de si s'haurien de cancel·lar les "provisions" que existien en el tancament del 2007 doncs estaven calculades en un model basat en la situació estàtica de la companyia (Ciriaco Fernández, 2009) al establir com a valor de referència els fons propis de les societats participades.

Sobre aquest tema el BOICAC 74(2) estableix que:

1. En la data de transició s'haurà d'analitzar si la provisió existent compleix amb els nous criteris de valoració i en cas d'excés s'haurà d'ajustar contra reserves
2. No es permet anular aquest excés contra el valor de les participacions per tal de no eliminar informació sobre la seva valoració en els comptes anuals.

En relació a la regla d'anular les provisions (quan procedeixi) i no admetre la seva valoració basada en criteris anteriors, el BOICAC estableix que tot i que les Inversions GMA es valorin a cost, el deteriorament de les mateixes es computa en relació al import recuperable. Per tant, la correcció valorativa passa d'un sistema basat en el valor teòric comptable ajustat per les plusvàlues tàcites (PGC 90) a una metodologia basada en el valor raonable.

Quan analitzem el que ha passat en les empreses catalanes analitzades, observem com la gran majoria d'empreses afectades presenten un ajustament positiu, en línia al comentat en els paràgrafs anteriors. Les empreses que presenten ajustaments més significatius són

Nestlé amb 22.228 milers euros (7% sobre patrimoni net) seguit de Codorniu amb un ajustament també positiu valorat en 16.995 milers euros (9% sobre patrimoni net).

En el cas de Nestlé, quan analitzem la informació de la memòria la empresa comenta que s'han adoptat els nous criteris de valoració de les participacions en empreses del grup però no especifica més enllà d'això. En el cas de Codorniu, l'empresa comenta que fa un ajustament positiu degut a la valoració de la cartera a preus de mercat.

Ajustaments a l'immobilitzat

En quant a l'ajustament de immobilitzat, igual que ens passa amb l'ajustament de provisions, pot respondre a diferents causes. Aquest ajustament ha afectat a 9 empreses de les 100 analitzades. Els ajustaments que presenten les empreses són tant negatius com positius però els imports més importants són negatius donant com a resultat global un ajustament negatiu de -92.995 milers euros mentre que si el calculem en valors absoluts trobem un ajustament total de 167.995 milers euros amb el que podem comprovar com en el cas particular d'aquest ajustament l'efecte compensació és força important.

Si analitzem els imports més destacats trobem que l'empresa que presenta un ajustament més gran és Acesa amb un ajustament negatiu de -117.521 milers euros (16% sobre patrimoni net). En els comptes anuals de l'empresa trobem l'explicació d'aquest ajustament. En el nou PGC el fons de reversió desapareix i per tant l'empresa ha reclassificat el seu import com a més amortització acumulada. Però a més a més, amb els nous criteris l'empresa es troba que hi ha un defecte d'amortització amb el que afegeix aquest dèficit contra reserves i és per això que trobem doncs una disminució del patrimoni net d'Acesa com a conseqüència d'aquest ajustament.

El segon import que trobem per rellevància és el de Frape Behr on consta un ajustament positiu de 23.817 milers euros, import que suposa més del 100% del seu patrimoni net inicial. Aquest ajustament es deu a motius diversos però principalment a la capitalització de despeses de desenvolupament i al canvi en el criteri d'amortització.

I en general en la resta d'empreses trobem diferències motivades per activació de contractes de renting, canvis en els criteris d'amortització i reclassificacions dels arrendaments financers, tot i que ja de quantitats sensiblement inferiors.

Ajustament per instruments financers derivats

L'ajustament corresponent a instruments financers derivats el trobem present a 7 empreses. Els instruments financers derivats s'incorporen amb el NPGC en els balanços de les empreses i es valoren a valor raonable. Pel conjunt d'empreses analitzades l'ajustament és negatiu per valor de -43386 milers d'euros tot i que en valors absoluts suposaria 55.530 milers d'euros. De les 7 empreses afectades, 4 presenten ajustaments negatius i 3 ajustaments positius tot i que els imports més grans els trobem com ajustament negatiu.

Si analitzem els casos particulars, destaquen Vueling i Sacresa amb els ajustaments més importants, -20.404 milers d'euros (46% sobre patrimoni net) en el primer cas i -26.800 (27% sobre patrimoni net) en el segon. En les memòries d'aquestes empreses l'explicació que es dona és la següent: en el cas de Vueling es justifica l'ajustament dient que procedeix del reconeixement comptable a valor raonable dels instruments financers derivats per cobrir els riscos de les variacions per tipus de canvi i variacions en el preu del combustible. En el cas de Sacresa la memòria ens explica que la societat tenia contractats derivats financers que, en el moment de la transició, no complien amb els requeriments de les cobertures comptables amb el que, s'haurien d'haver registrat, en exercicis anteriors, directament com a resultats. Afegeixen que al tractar-se d'un error d'exercicis anteriors, s'ha ajustat contra reserves amb data 1 de gener de 2008.

Ajustaments per retribucions a llarg termini

Aquest ajustament està present només a 5 de les empreses analitzades i el seu impacte en termes de patrimoni net és inexistent (veure Taula 6). El motiu fonamental d'aquest ajustament està relacionat amb el càlcul dels passius per reconeixement de plans de pensions.

De les empreses que presenten ajustament sota aquest concepte 3 presenten un ajustament negatiu i 2 un ajustament positiu. En el cas d'empreses amb ajustament negatiu, cal destacar l'empresa Arbora Ausonia amb un import de -10.989,3 milers d'euros (6% sobre patrimoni net) mentre que la següent empresa més afectada seria Nestlé amb un ajustament positiu de 2.037 milers d'euros (amb efecte no significatiu sobre patrimoni).

En el cas concret d'Arbora hem consultat el que expliquen a la seva memòria i comenten que a data de transició han regularitzat els saldos existents a 31 de desembre de 2007 amb arreglo al PGC de 1990 en relació als plans de pensions en vigor per adaptar-los als nous criteris comptables establerts pel PGC 2007 en matèria de plans de pensions de prestació definida. Pel que fa a Nestlé, han reconegut un superàvit actuarial per pensions que els ha suposat corregir a la baixa el passiu i per tant incrementar el patrimoni net en 2.037 milers d'euros.

Ajustament per ingressos a distribuir en diferents exercicis

L'ajustament per ingressos a distribuir està present només en 4 empreses i el seu impacte patrimonial es insignificant (veure Taula 6). De les 4 empreses que presenten ajustament, en tres és positiu i només una presenta un saldo negatiu. En el cas dels tres ajustaments positius el més rellevant és el que presenta Clariant Ibérica de 2.552 milers d'euros (8% sobre patrimoni net).

Els motius que han portat a les empreses a tenir aquest ajustament es basen bàsicament en dues qüestions: l'eliminació de la partida de diferències positives de canvi que amb el nou PGC queden recollides directament a resultat, i a l'eliminació dels interessos diferits procedents de vendes a crèdit.

En tots dos casos l'impacte en les empreses catalanes ha estat molt irrellevant.

Ajustament per existències

Quatre empreses s'han vist afectades per l'ajustament d'existències. En aquest cas l'ajustament global ha estat de 14.190 milers d'euros tot i que amb valors absoluts puja a 34.668 milers d'euros. Un dels canvis més importants que han patit les existències ha estat l'eliminació del criteri LIFO com a criteri de valoració dels fluxos de sortida dels inventaris. A banda d'això també s'han modificat els criteris de capitalització de despeses financeres amb el cas d'existències de període llarg.

En l'anàlisi detallat de les empreses afectades, observem com l'empresa que presenta un ajustament més important és General Cable amb un import positiu de 24.142 milers d'euros (9% sobre patrimoni net). El següent import més rellevant és el de Sacresa amb un ajustament negatiu de -9.046 (9% sobre patrimoni net) i després ja Peguform i La Sirena amb imports molt poc significatius.

En la memòria de l'empresa General Cable ens explica que el seu ajustament és degut al canvi de LIFO a FIFO. Trobem lògic aquí un ajustament positiu doncs el fet de passar de LIFO a FIFO i suposant preus a l'alça ens porta a un reconeixement d'un benefici més gran que en el cas de la transició quedaria reflectit com un increment del patrimoni net.

En el cas de Sacresa, l'empresa ens informa que l'ajustament d'existències és degut a la descapitalització dels costos financers activats en exercicis anteriors en terrenys i solars qualificats com existències. El motiu de l'ajustament es que aquests costos financers s'havien meritat quan encara no s'estava en procés de construcció d'aquests actius. La mateixa empresa ens explica que la norma només permet incloure com a més valor de les existències aquelles despeses financers que s'hagin meritat mentre aquestes es troben en procés de construcció i la durada d'aquest procés sigui superior a l'any.

Ajustament d'accions pròpies

Aquest ajustament s'ha trobat només en 3 de les empreses analitzades i és per tant ben poc representatiu. L'ajustament es deu fonamentalment a la reclassificació de les accions pròpies com a menor valor del patrimoni net doncs així ho preveu el NPGC mentre que el PGC de 1990 les recollia a l'actiu del balanç de situació. Esperem per tant que l'ajustament degut a accions pròpies sigui sempre negatiu.

Quan analitzem les empreses afectades observem com efectivament aquest ajustament és sempre negatiu i per tant no trobem diferències entre el valor amb signes o sense. El valor agregat de l'ajustament és de -2.791 milers d'euros i l'empresa més representativa és Vueling amb un ajustament de -1.278 milers d'euros.

Ajustament fons de comerç

Aquest ajustament només l'hem trobat en una de les empreses analitzades. Tanmateix l'hem volgut desglossar a part per trobar el tema del fons de comerç d'especial interès tot i que pel cas particular de les empreses analitzades no és representatiu.

La única empresa que presenta un ajustament per fons de comerç és Rhenus Logistic amb un import negatiu de 96 milers d'euros. L'empresa ens explica que el fons de comerç que ells tenien reconegut ja no compleix amb la definició prevista de fons de comerç del nou PGC i per tant que ho han ajustat contra patrimoni net.

El principal canvi que s'ha incorporat amb el nou PGC en relació al fons de comerç és que aquest ja no s'amortitza i en el seu cas està subjecte a un test de deteriorament que com a mínim haurà de ser anual que ens permetrà justificar el seu manteniment com a intangible dins de l'actiu no corrent de l'empresa.

Després d'haver comentat un per un els ajustaments trobats en cada una de les empreses analitzades, observem com 26 de les 100 empreses analitzades presenten "altres" ajustaments. Són imports pels que l'empresa no dona explicació i que per tant no podem analitzar en detall o bé que, sent d'escassa importància, no estan inclosos en la llista dels 13 ajustaments principals. En tot cas, la seva incidència agregada sobre el patrimoni inicial de les empreses catalanes analitzades és de 1,8% segons consta en la Taula 6.

Després de veure quin ha estat el nombre d'empreses afectades per cada ajustament, volem comprovar si l'ordre d'ajustaments presentats segons nombre d'empreses afectades es manté quan ordenem per percentatge de patrimoni afectat. La Taula 6 ens mostra el total ajustaments amb el import en milers d'euros, el percentatge que aquest import representa sobre el total ajustaments i el percentatge que representa sobre el total Patrimoni Net abans del canvi de normativa.

Taula 6: Impacte de cada un dels ajustaments

Tipus ajustament	Import (milers €)	% sobre ajustament
Subvencions	1.876.795	72
Actius financers a valor raonable	190.903	7,3
Immobilitzat	167.955	6,5
Ajust valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup y associades (GMA) –correccions per deteriorament-	89.470	3,4
Alta o baixa actiu/passiu impost diferit	81.522	3
Derivats	55.530	2
Altres	47.624	1,8
Existències	34.668	1,3
Ajustaments provisions	27.111	1,04
Baixa despeses establiment	9.976	0,3
Ajust fons de comerç	96	0
Retribucions llarg termini	15.321	0
Accions pròpies	2.791	0
Ingressos a distribuir diversos exercicis	3.283	0
TOTAL IMPORT AJUSTAMENTS	2.603.045	100
TOTAL PATRIMONI NET	14.926.156	17,4%

Si comparem els resultats obtinguts a la Taula 6 amb els que hem obtingut a la Taula 5 veiem com l'ordre d'importància canvia. Així, en la Taula 5 i quan ordenàvem els ajustaments per nombre d'empreses afectades, trobàvem que els més importants i per aquest ordre eren:

- 1) Subvencions
- 2) Efecte fiscal
- 3) Actius financers a valor raonable
- 4) Despeses establiment
- 5) Provisions
- 6) Immobilitzat

Mentre que com podem veure en aquesta Taula 6 tot i que el primer també és el de subvencions, la resta canvia d'ordre. Podem comentar com en el cas d'ordenar l'ajustament per impacte en el Patrimoni Net, els ajustaments de valoració prenen més importància relativa en comparació a l'anàlisi quan ens ho mirem des de la perspectiva del nombre d'empreses afectades.

De l'anàlisi dels ajustaments trobats en les 100 empreses catalanes analitzades podem extreure les següents conclusions:

1. Considerem que l'impacte en el patrimoni net de les empreses catalanes de la implantació del NPGC ha estat prou rellevant com per que hagi de ser explicat per les empreses.
2. L'ajustament per subvencions és el més important tant en termes de nombre d'empreses afectades (39 de 100) com en percentatge que explica de la variació total del patrimoni net (72%) tenint en compte que el següent ajustament ha provocat una incidència del 7%
3. Els ajustaments que han afectat a un nombre més gran d'empreses han estat, a part de les subvencions, el tema fiscal, els actius financers a valor raonable, les despeses d'establiment, les provisions i l'immobilitzat.
4. Quan comparem l'ordre dels ajustaments que obtenim en base a empreses afectades o a patrimoni net percentual afectat arribem a conclusions diferents. En el cas d'ordenar per impacte en Patrimoni net els ajustaments per valor raonable, valoració de la cartera de grup i immobilitzat prenen importància seguits de l'efecte fiscal. Aquestes conclusions estan en línia amb els resultats trobats per les empreses cotitzades espanyoles (Fitó et al, 2010b).

6.- Anàlisi per trams

Una vegada analitzada la situació de la transició a nivell global hem considerat convenient analitzar les possibles diferències i similituds en la transició al nou PGC en base a la dimensió de l'empresa considerant la xifra de negocis de l'exercici 2008. En aquest sentit s'han establert tres trams d'empreses entre les 100 empreses seleccionades per a l'estudi.

- Tram 1: empreses amb xifra de negocis superior a 950 milions € (10 empreses).
- Tram 2: empreses amb xifra de negocis entre 500 i 950 milions € (20 empreses)
- Tram 3: empreses amb xifra de negocis inferior a 500 milions € (70 empreses)

De l'anàlisi efectuat de les diferents empreses dels trams i les seves dades agregades en relació al patrimoni net, ajustaments per transició, etc. es poden destacar diversos aspectes que posen de manifestat el diferent tractament de la norma de transició i la incidència dels ajustaments. Es destaquen els següents aspectes:

1. Data de transició al PGC
2. Impacte dels ajustaments de transició sobre el patrimoni net agregat.
3. Percentatge d'empreses sense ajustaments o ajustaments amb escàs impacte sobre el patrimoni net.
4. Tipologia d'ajustaments en cada tram

Data de transició al nou PGC

En relació a la data de transició i tal i com s'ha comentat en l'apartat 4, només 5 empreses de la mostra analitzada han optat per fer una transició a 1 de gener de 2007. Si procedim a fer un anàlisi d'aquestes empreses per tram, a la taula 7 ens posa de manifest que de les cinc empreses, dues formen part del tram 1, dues al tram 2 i només 1 al tram 3. Aquesta última ha estat GAS NATURAL COMERCIAL. La resta de petites empreses en xifra de negocis no presenten el balanç ni compte de pèrdues i guanys comparatiu. És a dir, no es possible comparar la informació financera de l'any 2008 amb la de l'exercici anterior ja que no s'ha realitzat l'adaptació del comptes de 2007 a la nova normativa.

Com ja s'ha mencionat en l'apartat 1 el fet de no presentar informació comparativa podria no tenir importància si no es van produir ajustaments per transició amb impacte sobre el patrimoni net o van ser d'escassa importància.

Taula 7: Empreses amb data transició a 1.1.07

	Número empreses amb transició 1.1.07	% empreses del tram amb transició 1.1.07
Tram 1 (X.N. \geq 950 milions €)	2	20%
Tram 2 (X.N. \geq 500 < 950 milions €)	2	10%
Tram 3 (X.N. < 500 milions euros)	1	1,4%
Total empreses	5	5%

Adicionalment cal destacar que les 5 empreses que presenten dades comparatives de l'exercici anterior son entitats vinculades a grups d'empreses cotitzats (quatre entitats del grup GAS NATURAL i ACESA) que la seva matriu ha presentat comptes del 2007 adaptats a la nova normativa. Per tant, a banda del factor "dimensió" influeix de forma rellevant el fet que la dominant del grup hagi optat per formular comptes comparatius.

Impacte dels ajustament per transició sobre el patrimoni net agregat

La taula 8 ens proporciona informació molt destacable sobre els efectes dels ajustaments en el patrimoni net agregat del conjunt d'empreses en base als trams seleccionats i considerant o no la compensació de ajustaments positius i negatiu.

Taula 8: Variació de PN agregat per trams

	Variació de PN agregat	Variació de PN agregat (v.a.)
Tram 1 (X.N. \geq 950 milions euros)	31,0%	31,6%
Tram 2 (X.N. \geq 500 < 950 milions euros)	2,5%	21,9%
Tram 3 (X.N. < 500 milions euros)	4,15%	9,91%

* v.a.: valors absoluts

La taula presenta dues columnes amb dades. La primera columna es refereix a la variació de patrimoni net agregat. La segona agafa els ajustaments en valors absoluts i, per tant, considera els ajustaments sense compensació de signes –tots en positiu-. En quant a l’anàlisi per trams es pot destacar:

- El tram 1 presenta unes característiques pròpies en relació als altres trams:
 - o La variació de patrimoni net agregada és molt més alta en relació als altres trams d’empreses.
 - o L’efecte “compensació” d’ajustament positius i negatiu es pràcticament insignificant (passa del 31,0% al 31,6%). Per tant, les empreses d’aquest tram, amb ajustaments, tenen de forma majoritària afectacions positives en el seu patrimoni net i no es veuen quasi afectades per ajustaments que redueixin el seu patrimoni net.

- El tram 2 presenta també uns resultats distintius:
 - o La variació del patrimoni net agregada és només del 2,5% si considerem la variació neta de patrimoni net agregat.
 - o En canvi, si es tenen en compte les variacions positives i negatives –en valors absoluts sense compensació de signes- trobem que la variació de patrimoni net és del 21,9%. Per tant, en aquest tram es veu afectat d’una important variabilitat en el signe dels ajustaments per transició que afecten al patrimoni net.

- El tram 3 també presenta diferències importants:
 - o Si només observem la variació de patrimoni agregada aquesta és del 4,15%.
 - o En canvi si tenim en compte els ajustaments positius i negatius –en valors absoluts sense compensació de signes- la variació del patrimoni net és del 9,91%. Per tant, aquest tram es veu també afectat d’una important variabilitat en el signe dels ajustaments per transició que afecten al seu patrimoni net.

Percentatge d'empreses sense ajustaments o ajustaments amb escàs impacte sobre el patrimoni net.

La taula 9 presenta el resultat de l'estudi del percentatge d'empreses en funció si es veuen afectades per ajustament i, aquestes últimes en funció de la incidència neta en el seu patrimoni (inferior al 5%, entre un 5 i un 15% i superior al 15%).

Taula 9: Anàlisi empreses amb ajustament amb incidència sobre P.N.

	Número empreses SENSE ajustaments	%	Número empreses AMB Ajustaments (incidència inferior al 5% del PN) -v.a-	%	Número empreses AMB ajustament (incidència >5% y < 15% de l' import del PN) v.a.	%	Número empreses AMB ajustament (incidència > 15% de l' import del PN) -v.a.-	%
Tram 1 (X.N. ≥ 950 milions euros)	3	30%	4	40%	2	20%	1	10%
Tram 2 (X.N. ≥ 500 < 950 milions euros)	5	25%	7	35%	5	25%	3	15%
Tram 3 (X.N. < 500 milions euros)	22	31,5%	31	44%	8	11,5%	9	13%
Total empreses	30	30%	42	42%	15	15%	13	13%

* v.a.: valor absolut

En relació a la distribució per trams es poden destacar les següents característiques:

- Les empreses del tram 3 presenten un percentatge major d'empreses sense ajustaments o amb ajustament amb incidència menor al 5% del patrimoni net . Un 75,5% de les empreses de l'esmentat tram o no tenen cap tipus d'ajustaments o la seva incidència es menor al 5% del seu patrimoni net. Aquesta xifra baixa al 70% de les empreses del tram 1 i al 60% en les empreses del tram 2.
- El tram 3 és també el que presenta un percentatge menor d'empreses amb una variació del patrimoni net entre el 5 i el 15%.
- En els tres trams trobem un percentatge d'empreses rellevant (oscil.la entre el 10% i el 15%) que tenen una variació de patrimoni net superior al 15% motivada pels ajustaments de transició.

Incidència i tipologia d'ajustaments per trams

La taula 10 en dóna informació dels principals ajustaments i la seva incidència en les empreses segons els trams seleccionats.

Taula 10: incidència ajustaments (per tipologies) i empreses afectades (per trams)

Tipus ajustament	TRAM 1		TRAM 2		TRAM 3	
	Núm. empreses afectades	% sobre total empreses	Núm. empreses afectades	% sobre total empreses	Núm. empreses afectades	% sobre total empreses
Immobilitzat	2	20%	3	15%	4	6%
Baixa despeses establiment	1	10%	2	10%	9	13%
Ajust fons de comerç	0	0%	0	0%	1	1,4%
Ajust valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup y associades (GMA) – correccions per deteriorament-	2	20%	5	25%	5	7,1%
Existències	0	0%	1	0,5%	3	4,2%
Accions pròpies	0	0%	1	5%	2	2,8%
Retribucions llarg termini	1	10%	2	1%	2	2,8%
Derivats	1	10%	2	1%	4	5,7%
Actius financers a valor raonable	3	30%	3	1,5%	8	11,4%
Subvencions	3	30%	13	65%	23	33%
Alta o baixa actiu/passiu impost diferit	2	20%	5	25%	11	16%
Ingressos a distribuir diversos exercicis	0	0%	1	0,5%	3	4,3%
Ajustaments provisions	2	20%	1	0,5%	9	13%
Altres	2	20%	6	30%	18	26%

En relació al tipus d'ajustament i la seva presència en les empreses es pot destacar:

- Presència important de l'ajustament de les subvencions de capital en tots els trams. Aquest ajustament afecta al 65% de les empreses del tram 2, el 33% de les empreses del tram 3 i al 30% de les empreses del tram 1.
- L'ajustament per valoració d'actius financers a valor raonable té una especial incidència a les empreses del tram 1 (un 30% de les empreses) mentre que els altres trams tenen un % d'empreses afectades molt inferior (1,5% tram 2 i 11,4% tram 3).
- L'ajust per valoració d'inversions en empreses del grup i associades té una major presència en els trams 1 i 2 (20% i 25% respectivament) en relació al tram 3 on la seva presència en la transició només afecta al 7,1% de les empreses.

- L'ajust per alta o baixa d'actiu/passiu per impostos diferits, que tal com s'ha posat de manifest en l'apartat 5 té una incidència rellevant en l'estudi general, presenta més presència en empreses dels trams 1 i 2 (20% i 25% respectivament) en relació a les empreses del tram 3 (16%).
- Els ajustaments per baixa de provisions (per riscos i despeses) per no complir els requisits de passiu tenen molta més presència en les empreses del tram 1 en relació als altres trams.
- Cal destacar la presència similar en els tres trams (entre un 10 i un 13%) de l'ajust derivat de la baixa de despeses d'establiment.

A banda de la presència dels principals ajustaments en les empreses s'ha analitzat també l'impacte de cadascun d'ells en el patrimoni net agregat de les empreses per trams (Taula 11). Aquesta informació més l'obtinguda de la taula 10 ens permetrà detectar el grau de concentració dels principals ajustaments.

En relació al tram 1 cal destacar:

L'ajust per subvencions de capital té una elevadíssima incidència en el patrimoni net agregat. Suposa el 95,54% del valor de tots els ajustament i origina una variació de patrimoni net agregada d'aquest tram del 30,15%. Tot i això s'ha de tenir en compte que aquest ajust té un grau de concentració molt elevat ja que només afecta al 30% de les empreses del tram i a una d'elles té una incidència molt rellevant (Es el cas d'Endesa Distribución Eléctrica amb un import de 1.846.545 milers d'euros).

Tenen també rellevància en l'import total dels ajustaments:

- Alta o baixa d'actius/passius per impostos diferits: en aquest sentit cal mencionar que la incidència sobre el total dels ajustaments és només del 1,91% anual però, si excloem de l'estudi l'ajustament de subvencions mencionat anteriorment de l'empresa Endesa Dist. Eléctrica, l'import total d'aquest ajust suposa el 42,7% sobre el total.
- Ajust per valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup i associades: en aquest cas passa el mateix efecte que en l'ajust anterior; si excloem l'ajust de la

subvenció d'Endesa Distrib. Eléctrica, l'ajust per valoració d'inversions suposa un 26,5% sobre el total ajustaments.

- Valoració immobilitzats: si fem el mateix càlcul expressat en el paràgraf anterior, aquest ajustament té una incidència del 13,6% del total de patrimoni net.
- Ajustament per provisions: igual que en els anteriors; aquest ajustament tindria una incidència del 11,6% del patrimoni net agregat.
- Cal destacar també que, tot i la presència en un 10% de les empreses d'aquest tram de l'ajustament per baixa de les despeses d'establiment, aquest no té pràcticament cap incidència en el patrimoni net de les empreses.

En relació al tram 2 s'ha de destacar:

- L'ajust per valoració de l'immobilitzat és l'ajust més important sobre el total d'import dels ajustaments (43,04%) i sobre la modificació del patrimoni net (9,43%). També cal destacar l'alt grau de concentració d'aquest ajustament (15%).
- Existeixen altres ajustaments que tenen una important rellevància a nivell del total import ajustament i variació del patrimoni net:
 - o Ajust per valoració GMA: aquest ajustament representa un 14,34% sobre l'import total d'ajustaments del tram i modifica el patrimoni net agregat en un 3,14%
 - o Actius financers a valor raonable: es mou en uns paràmetres similars al de l'ajust per valoració en d'actius GMA (14% sobre el total ajustaments i modifica el 3% del patrimoni net)
- Valoració d'existències i ajustaments de provisions es situen en una incidència menor en el patrimoni net (inferior al 2% agregat) amb una concentració exclusivament del 5% de les empreses.
- L'ajust per alta d'actius per impostos diferits representa un 3,89% de l'import del total ajustaments i una variació del patrimoni net només del 0,85%. Una característica d'aquest ajustament és la presència en un 25% de les empreses del tram.
- Cal mencionar també la incidència de l'ajust sobre subvencions en capital. Es tracta d'un ajust que representa només el 5% del total ajustaments i en canvi té un grau de dispersió molt elevat ja que afecta al 65% de les empreses.

- L'ajust per baixa de despeses d'establiment presenta una situació similar a la que tenia el tram 1. És a dir, import pràcticament irrellevant amb una incidència del 10% de les empreses.

En relació al tram 3 cal mencionar l'efecte dels següents ajustaments:

- L'ajust per valoració d'actius financers a valor raonable és, sens dubte, el de major impacte en el patrimoni net agregat (4,01%) i afecta a un 11,4% de les empreses del tram.
- El segon ajustament per incidència en el patrimoni net és el vinculat a operacions de derivats (13,17% sobre el total ajustaments i una incidència sobre el patrimoni net del 1,31%). En aquest cas té un grau de concentració elevat ja que només afecta a un 5,7% de les empreses del tram.
- Igual que en els altres trams, l'ajust derivat de l'alta dels actius per impostos diferits té una forta rellevància ja que suposa el 9,03% del total ajustaments i una modificació del patrimoni net agregat del 0,90%. Igual que el de derivats, aquest ajustament presenta un alt grau de concentració en aquest tram ja que afecta només al 4,3% de les empreses.
- Igual que en els trams anteriors cal tenir en compte l'ajust per valoració en empreses del grup i associades. L'import d'aquest ajustament, en termes agregats, suposa un 6,30% del total i modifica el patrimoni net en un 0,63%. Cal tenir en compte un grau de concentració elevat (només un 7% de les empreses tenen aquest ajustament).

També en relació al tram 3, cal tenir en compte l'efecte de les subvencions. Sent l'ajustament amb més empreses afectades, l'import dels ajustaments en import agregat només suposa un 3,26% del total i una modificació del patrimoni net del 0,32%. Per tant, es tracta d'un ajustament generalitzat amb un impacte patrimonial molt menor en comparació a la incidència en els altres trams esmentats anteriorment.

Finalment cal mencionar l'ajust per baixa de les despeses d'establiment. Si bé el seu grau de concentració es similar als altres trams (entre el 10% i 13%) el % sobre l'import total d'ajustaments (2,67%) i la seva incidència sobre el total de patrimoni net (0,27%) és molt més important que en els altres trams on pràcticament és insignificant.

Així mateix en el tram 3 es presenta l'ajustament per cancel·lació d'ingressos a distribuir en diferents exercicis. Tot i suposar només el 0,89% del total import dels ajustament cal tenir en compte que aquest ajustament no es presenta en el tram 1 i és pràcticament insignificant en el tram 2.

Taula 11: import agregat dels ajustament i incidència sobre el PN

A) Tram 1

Tipus ajustament	Import (milers €)	% sobre ajustament	% sobre PN del tram	Empreses afectades (%)
Immobilitzat	11.761	0,61%	0,19%	20%
Baixa despeses establiment	48	0,00%	0,00%	10%
Ajust fons de comerç				
Ajust valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup y associades (GMA) –correccions per deteriorament-	22.898	1,18%	0,37%	20%
Existències				
Accions pròpies				
Retribucions llarg termini	2.037	0,11%	0,03%	10%
Derivats	1.657	0,09%	0,03%	10%
Actius financers a valor raonable	1.017	0,05%	0,02%	20%
Subvencions	1.848.917	95,54%	30,15%	30%
Alta o baixa actiu/passiu impost diferit	36.878	1,91%	0,60%	20%
Ingressos a distribuir diversos exercicis				
Ajustaments provisions	10.016	0,52%	0,16%	20%
Altres	71	0,00%	0,00%	20%
TOTAL IMPORT AJUSTAMENTS	1.935.300	100%	31,5%	
TOTAL PATRIMONI NET	6.133.211			

B) Tram 2

Tipus ajustament	Import (milers €)	% sobre ajustament	% sobre PN del tram	Empreses afectades (%)
Immobilitzat	131.129	43,04%	9,43%	15%
Baixa despeses establiment	247	0,08%	0,02%	10%
Ajust fons de comerç				
Ajust valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup y associades (GMA) –correccions per deteriorament-	43.698	14,34%	3,14%	25%
Existències	24.142	7,92%	1,74%	5%
Accions pròpies	550	0,18%	0,04%	5%
Retribucions llarg termini	11.666	3,83%	0,84%	10%
Derivats	6.020	1,98%	0,43%	10%
Actius financers a valor raonable	42.837	14,06%	3,08%	15%
Subvencions	16.045	5,27%	1,15%	65%
Alta o baixa actiu/passiu impost diferit	11.852	3,89%	0,85%	25%

Ingressos a distribuir diversos exercicis	42	0,01%	0,00%	5%
Ajustaments provisions	12.551	4,12%	0,90%	5%
Altres	3.882	1,27%	0,28%	30%
TOTAL IMPORT AJUSTAMENTS	304.661	100%	21,9%	
TOTAL PATRIMONI NET	1.389.902			

C) Tram 3

Tipus ajustament	Import (milers €)	% sobre ajustament	% sobre PN del tram	Empreses afectades (%)
Immobilitzat	25.065	6,90	0,69%	6%
Baixa despeses establiment	9.681	2,67	0,27%	13%
Ajust fons de comerç	96	0,03%	0,00%	1,4%
Ajust valoració d'inversions en empreses del grup, multigrup y associades (GMA) –correccions per deteriorament-	22.874	6,30%	0,62%	7,1%
Existències	10.526	2,90%	0,29%	4,3%
Accions pròpies	2.241	0,6%	0,06%	3%
Retribucions llarg termini	1.622	0,45%	0,04%	2,8%
Derivats	47.853	13,17%	1,31%	5,7%
Actius financers a valor raonable	147.049	40,48%	4,01%	11,4%
Subvencions	11.833	3,26%	0,32%	33%
Alta o baixa actiu/passiu impost diferit	32.792	9,03%	0,90%	4,3%
Ingressos a distribuir diversos exercicis	3.241	0,89%	0,09%	4,3%
Ajustaments provisions	4.544	1,25%	0,12%	12,8%
Altres	43.811	12,06%	1,20%	23%
TOTAL IMPORT AJUSTAMENTS	363.228	100%	9,91%	
TOTAL PATRIMONI NET	3.663.428			

De l'anàlisi per trams podem extreure les següents conclusions:

1. L'impacte del nou PGC ha estat força més rellevant a les empreses de gran dimensió
2. En tots els trams hi ha un % majoritari d'empreses sense ajustaments o amb escàs impacte en el patrimoni net.
3. Tot i l'anterior, les empreses del tram 3 presenten un % més alt d'entitats sense ajustaments o amb ajustaments amb escàs impacte en el patrimoni net en relació als trams 1 i 2.

4. Les empreses dels trams 2 i 3 amb ajustaments es veuen afectades d'una major variabilitat del ajustaments en relació al tram 1. En aquest darrer tram els ajustaments són majoritàriament positius.
5. Presència generalitzada en tots els trams de l'ajust per incorporació de les subvencions en capital a patrimoni net.
6. Incidència molt destacable en els trams 2 i 3 dels ajustaments derivats de l'aplicació de la norma d'instruments financers. Aquest es presenta en diversos casos: instruments financers a valor raonable, derivats, classificació de participacions preferents com a passiu financer, etc.
7. Presència més generalitzada en el tram 1 de l'ajust per alta d'actiu per impostos diferits.
8. Impacte destacable en el tram 3 de la variació de patrimoni net per baixa de despeses d'establiment (a diferència dels trams 1 i 2 on l'impacte és irrellevant)

7.- Anàlisi de les empreses més afectades

Per acabar l'estudi volem fer esment dels casos particulars que s'han detectat en l'anàlisi de les empreses objecte del treball. Ens sembla significatiu detallar aquells casos que, degut a la variació de patrimoni net, l'efecte de la transició al nou PGC origina un canvi important en la situació patrimonial de l'empresa.

Hem definit com a casos particulars aquells on la variació de patrimoni net, motivada pels ajustaments de transició, ha estat superior al 50%.

Del total empreses analitzades només 5 compleixen aquesta situació i la majoria d'elles pertanyen al tram 3 (petites empreses en xifra negocis). Aquestes queden detallades en la taula 12.

Taula 12: Empreses que presenten una variació de patrimoni net superior al 50%

Empresa	% Variació de patrimoni net	Tram
Frape Behr, S.A.	+ 111%	3
Sacresa Terrenos Promoción, S.L.	+ 86,1%	3
Pepe Jeans, S.L.	- 73,5%	3
Endesa Distribución Eléctrica, S.L.	+ 61,8%	1
Vueling Airlines S.A.	- 60,3%	3

Aquestes 5 empreses presenten una sèrie de característiques en comú. Aquestes són:

- Cap de les 5 empreses afectades presenta estats financers comparatius. És a dir, la data de transició es realitza el dia 1 de gener de 2008 (o data de l'inici del primer exercici a partir del dia 1 de gener de 2008) i no es possible comparar ni el balanç ni el compte de pèrdues i guanys de 2008 amb el de 2007. Aquest fet no permet conèixer si la variació de patrimoni (superior al 50%) té origen a l'exercici 2007 o té origen en exercicis anteriors.
- Les 5 empreses presenten múltiples ajustaments. En tots els casos apareixen ajustaments positius i ajustaments negatius (entre 3 i 5 ajustaments)
- En tots els casos, tot i tenir múltiples ajustaments, és un sol ajustament el que origina la forta variació de patrimoni net. Els altres ajustaments tenen, normalment, un paper menys rellevant en la variació patrimonial.

- No hi ha coincidència de l'ajustament principal en cap dels 5 casos particulars.

A continuació és detalla per empresa els principals ajustaments i l'impacte en el patrimoni net:

En relació a *Frape Behr, S.A.*

- Capitalització de despeses de desenvolupament: 74,3%
- Canvis en criteris d'amortització: 47,2%
- Finançament de despeses de desenvolupament: -14%

Aquesta empresa va decidir activar les despeses de desenvolupament ja que, segons s'especifica a la memòria, complien els requisits d'estar específicament individualitzats i tenir motius fundats de l'èxit del projecte.

Pel contrari, el finançament per part dels clients d'aquestes projectes es consideraven ingrés del període en que es facturaven. D'acord amb la nova normativa es periodifiquen al mateix ritme que l'amortització.

Adicionalment aquesta entitat explica que ha reestimat la vida útil dels elements que configuren el centres de cost productius així com els criteris d'amortització, de manera que ha suposat un augment del patrimoni net del 47,2%.

En relació a *Secresa Terrenos Promoción, S.L.*

- Valoració d'actius financers al seu valor raonable: 115,9%
- Ajust per instruments financers derivats: -22,3%
- Descapitalització de despeses financeres en existències: -7,5%

El principal ajustament es deriva de la valoració de certs actius financers (accions de Metrovacesa) al seu valor raonable a partir del seu valor de cotització. Així mateix es destacable l'ajust derivat de cert contractes de derivats financers que, en el moment de la transició, no complien amb els requeriments de les cobertures comptables, motiu pel qual haurien d'haver estat registrats a resultats en anys anteriors.

Finalment l'empresa ha descapitalitzat costos financers activitats en anys anteriors en terrenys i solars classificats en "existències" del balanç, ja que aquests costos s'havien meritat quan no s'estava en procés de construcció en els citats solars.

En relació a *Pepe Jeans, S.L.*

- Valoració de participacions preferents en funció del valor actual de les prestacions futures compromeses.: -77,3%

- Alta d'actius per impostos diferits: 4,7%
- Altres: -0,9%

Aquesta entitat es veu afectada per una ajustament derivat de la norma sobre instruments financers. En concret ha registrat com a passiu no corrent la part considerada com a passiu de les participacions preferents, d'acord amb la norma de valoració núm. 9 d'instruments financers compostos. La resta d'ajustaments tenen una incidència menor.

En relació a *Endesa Distribución Eléctrica, S.L.*

- Traspàs de la subvenció a patrimoni net: 61,1%
- Alta d'actius per impostos diferits: 0,8%
- Valoració de provisions per a riscos i despeses: 0,16%
- Altres: -0,26 %

El fet més destacat d'aquesta empresa és la classificació de les subvencions de capital com a part del patrimoni net. Aquest fet, tot i no afecta a la valoració dels fons propis, ha suposat una variació de patrimoni del 61,1%. Aquesta subvenció es traspassarà com ingrés en el compte de pèrdues i guanys en exercicis posteriors. La resta d'ajustaments són molt poc rellevants en relació al patrimoni d'aquesta entitat.

En relació a *Vueling Airlines, S.A.*

- Canvi de valor en els derivats de cobertura: -51,6%
- Eliminació de les despeses d'establiment: - 17%
- Autocartera: -2,9%
- Subvencions: 6 %
- Reconeixement de derivats de cobertura: 5%

El fet més rellevant en aquesta empresa és el reconeixement comptable a valor raonable dels instruments financers derivat per a cobrir els riscos de les variacions del tipus de canvi i variacions en el preu del combustible. Addicionalment cal destacar l'impacte patrimonial de l'eliminació de les despeses d'establiment. La resta d'ajustaments tenen una incidència menor.

D'aquesta anàlisi dels casos particulars podem extraure una conclusió addicional. Aquesta es que certes empreses han incorporat en transició al nou PGC alguns

ajustaments que serien més propis de canvis en els seus criteris de valoració que a l'adopció de la nova normativa comptable. En aquest sentit creiem que les empreses haurien d'explicar d'una forma més explícita l'ajustament indicant el seu origen exacte. Són exemples d'això l'adopció de nous criteris d'amortització, capitalització de despeses de desenvolupament, etc.

Finalment, no considerem adient no efectuar estats financers comparatius quan hi ha una elevada alteració del patrimoni net. En aquests casos no es compleix amb les qualitats de comparabilitat i qualitat incloses en el marc conceptual del nou PGC que ha de complir la informació financera. Entenem que una variació tant important de patrimoni net (superior al 50%) hauria de ser informada en detall, explicant la incidència sobre el resultat de l'any precedent, comparant-lo amb el que es va aprovar amb normativa anterior, permetre la comparació dels actius i passius entre ambdues normatives, i en el cas de variacions de patrimoni negatives rellevants, analitzar com pot haver afectat la política de distribució de dividendes practicada en anys anteriors i quines conseqüències pot tenir pels anys posteriors.

8.- Conclusions

Des de l'exercici 2008, les empreses espanyoles tenen un nou marc de referència comptable obligatori per a elaborar la informació financera que han de presentar en el Registre Mercantil i unes normes de transició que determinen com s'ha d'efectuar l'adaptació a aquesta nova regulació comptable. Aquestes normes en un intent de facilitar l'adaptació han establert dues alternatives per a fixar la data de transició. La primera opció obliga a les empreses a presentar estats financers comparatius i la segona permet informar únicament en la memòria dels ajustos realitzats en el patrimoni net.

Per tal de determinar l'impacte d'aquesta opcionalitat en les empreses catalanes s'ha realitzat un estudi sobre les 100 empreses catalanes més grans. Cal destacar en primer lloc que del conjunt d'empreses analitzades la seva majoria (95) ha optat per no avançar la data de transició essent aquesta l'opció menys costosa a efectes d'elaboració de la informació comptable però també la menys desitjable en termes d'utilitat i comparabilitat de la informació financera. Fent un anàlisi exclusiu de les 5 empreses que si han presentat estats financers comparatius hem pogut comprovar com el canvi de normativa comptable té un impacte, en alguns casos rellevants, sobre les principals magnituds i ratis comptables si bé les limitacions de la mostra no han permès treure resultats conclouents.

En l'estudi general de la incidència dels principals ajustaments en el Patrimoni Net hem observat com l'impacte de la introducció del nou PGC ha estat significatiu tot i que concentrat en un nombre reduït d'empreses (72 de les 100 empreses analitzades no han presentat variacions significatives en el seu Patrimoni Net). En quant a la incidència de la diferent tipologia d'ajustaments analitzada podem concloure que l'ajustament per subvencions (39 empreses s'han vist afectades per aquest ajustament, amb un efecte a patrimoni del 72%), el relatiu als actius i passius per impostos diferits (18% sobre patrimoni net i 18 empreses afectades) o bé l'aplicació del criteri de valor raonable en els actius financers (14% sobre patrimoni net) són els que han estat més presents si bé a l'analitzar el seu impacte en l'import del Patrimoni Net els ajustaments per valor raonable, valoració de la cartera de grup i immobilitzat prenen importància seguits de l'efecte fiscal. Aquestes conclusions estan en línia amb els resultats trobats per les empreses cotitzades espanyoles (Fitó et al., 2010b).

En relació a la distribució de l'impacte d'aquests ajustaments per trams, el primer que cal destacar és que les empreses grans són les que s'han vist més afectades pel canvi de normativa, amb un efecte agregat (en valors absoluts) del 31,6% de variació sobre el patrimoni net inicial, mentre que les empreses petites només s'han vist afectades en un 9,9% en termes agregats. Aquests resultats són coherents amb estudis previs sobre l'impacte del canvi de normativa comptable a les empreses i confirmen la idea de que les empreses grans presenten una complexitat i diversitat comptable més gran que davant els canvis es veu afectada de major manera. Tanmateix, en els tres trams observem un percentatge rellevant d'empreses (entre un 10% i un 15%) que tenen una variació de patrimoni net superior al 15% amb motiu dels ajustaments de transició. Podríem dir llavors que tant a nivell general com en l'anàlisi per trams l'efecte de la implantació del nou PGC ha estat rellevant tot i que repartit de manera molt desigual entre les empreses.

En quant a presència d'ajustaments per trams, cal destacar que si bé l'ajustament per subvencions té una presència generalitzada en els tres trams estudiats l'aplicació de la norma d'instruments financers té un impacte més significatiu en els trams 2 i 3 i en canvi l'ajust per alta d'actiu per impostos diferits té major incidència en el tram 1.

De l'anàlisi dels casos particulars en traiem una conclusió addicional que seria que certes empreses han incorporat en transició al nou PGC alguns ajustaments que serien més propis de canvis en els seus criteris de valoració que a l'adopció de la nova normativa comptable. En aquest sentit creiem que les empreses haurien d'explicar d'una forma més explícita l'ajustament indicant el seu origen exacte. Són exemples d'això l'adopció de nous criteris d'amortització, capitalització de despeses de desenvolupament, etc.

Per tot el exposat fins el moment ens qüestionem la oportunitat de la opcionalitat introduïda per el legislador pel que fa a la data de transició en tant hem pogut observar com aquesta no té un impacte neutre en la qualitat de la informació financera en l'exercici de transició.

Referencias bibliográficas

Aledo, J.; García Martínez, F. and Marín Diazaraque, J.M. (2006). Evaluación del impacto originado por la primera aplicación en España de las Normas Internacionales de Información Financiera. ICAC.

Babio, M.R.; Muiño, M.F.; (2005) “Corporate characteristics, governance rules and the extent of voluntary disclosure in Spain”. *Advances in accounting*. 21: 299-331

Barth M.E.; Landsman, W.R. and Lang, M.H. (2008). “International Accounting Standards and accounting quality”. *Journal of Accounting Research*, 46 (3): 467-498.

Bartov, E., Goldberg, S.R. and Kim, M. (2005). “Comparative value relevance among German, U.S., and International Accounting Standards: A German Stock Market Perspective”. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*, 20 (2): 95-119.

Callao, S.; Jarne, J.I. and Laínez, J.A. (2007). “Adoption of IFRS in Spain: Effect on the comparability and relevance of financial reporting”. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 6: 148-178.

Callao, S.; Ferrer, C.; Jarne, J.I. and Lainez, J.A. (2009). “The impact of IFRS on the European Union: Is it related to the accounting tradition of the countries?” *Journal of Applied Accounting Research*, 10 (1): 33-55.

Ciriaco, A. (2009). Nuevo tratamiento contable de la depreciación de cartera en el contexto de grupo, multigrupo y asociadas. *Partida Doble*. Número 213, pág. 74 a 79.

Cordeiro, R.; Couto, G. and Silva, F. (2007). “Measuring the impact of international financial reporting standards (IFRS) in firm reporting: the case of Portugal”. Disponible en SSRN: <http://ssrn.com/abstract,2007-uac.pt>

Cuijpers, R y Buijink, W. (2005). “Voluntary adoption of non local GAAP in the European Union: a study of determinants and consequences”. *European Accounting Review*. 14 (3): 487-524

Daske (2006). “Economic benefits of adopting IFRS or US GAAP – Have the expected cost of equity capital really decreased?”. *Journal of Business, Finance and Accounting*, 33 (3-4): 329-373.

Daske, H.; Hail, L.; Leuz, C. and Verdi, R.S. (2008). “Mandatory IFRS Reporting around the world: early evidence on the economic consequences”. *Journal of Accounting Research*, 46 (5): 1085-1142.

Dumontier, P. Raffournier, B. (1998). “Why firms comply voluntarily with IAS: an empirical analysis with Swiss data”. *Journal of International Financial Management Analysis*. 9:3

El Gazzar, S.M; Finn, P.M.; Jacob, R.; (1999). “An empirical investigation of multinationals' firms compliance with International Accounting Standards”, *The International Journal of Accounting*, 34 (2): 239-248.

Fito, M.A.; Gomez, F.; Moya, S. (2010a) “El efecto del Nuevo PGC en los estados financieros: el problema de comparabilidad de los datos. *Universia Business Review*. 28, 136-149.

Fito, M.A.; Gomez, F.; Moya, S. (2010b) “Alternativas en la transición al nuevo plan general de contabilidad” *Revista de Contabilidad y Tributación*. 332, 99-126

Francis, JR.; Khurana, IK.; Martin, X.; Pereina, R. (2008). “The role of firm specific incentives and country factors in explaining voluntary IAS adoption: evidence from private firms”, *European Accounting Review*, 17 (2): 331-360

Garcia Benau, M. A.; Zorio, A. (2002). Características de las empresas europeas que aplican las normas del IASC. Evidencia empírica de cara al debate regulado en la nueva fase de armonización contable. *Revista Española de Financiación y Contabilidad* XXXI, 111, 75-110

Hung, M. and Subramanyam, K.R. (2007). “Financial Statements effects of adopting Internacional Accounting Standards: The case of Germany”, *Review of Accounting Studies*, 12 (4): 623-671.

IASB. International Financial Standard Reporting 1 (IFRS 1).

Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas (ICAC). Consultas números 2 y 5 del BOICAC 74, consulta 1 de auditoría del BOICAC 76.

Jensen, M.; Meckling, W. (1976) “Theory of the firm, managerial behaviour, agency costs and ownership structure”, *Journal of Financial Economics*, 3 (4): 305-360

Jermakowicz, E. K. (2004). "Effects of Adoption of International Financial Reporting Standards in Belgium: The Evidence from BEL-20 Companies", *Accounting in Europe*, 1: 51-70.

Lantto, A. and Sahlström, P. (2009). "Impact of International Financial Reporting Standard adoption on key financial ratios", *Accounting and Finance*, 49: 341-361.

Leuz, C.; Verrecchia, R.E. (2000). "The economic consequences of increased disclosure. *Journal of accounting research*", 38 (3): 91-124

Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas (2002). Libro Blanco para la Reforma de la Contabilidad en España.

Martinez, A and Dominguez, J.L. (2009). Indicadores relevantes para la valoración de empresas y su difusión a través de los estados financieros de propósito general: un estudio empírico de las empresas del IBEX 35 tras la reforma contable, ASEPUC VIII Jornadas de contabilidad financiera. Disponible en http://www.asepuc.org/banco/martinez_y_dominguez.pdf

Moya, S. Platikanova, P. (2007) Estado del arte de la reforma contable, *Revista de Contabilidad y Dirección*, 4: 113-134.

Palomares, J. y Corona, E. (2009). Las sociedades que utilizan las NIC/NIIF ya no tienen que reconciliar las cifras contables a US GAAP. *Spanish Accounting Review*, 12: 45-93

Van der Meulen, S., Gaeremynck, A. and Willekens, M. (2007). "Attribute differences between US GAAP and IFRS earnings: An exploratory study". *The International Journal of Accounting*, 42: 123-142.

Wallace, R.; Naser, K. (1995) "Firm-specific determinants of the comprehensiveness of mandatory disclosure in the corporate annual reports of firms listed on the stock exchange of Hong Kong", *Journal of Accounting and Public Policy* 14: 311-368

ANNEX 1

Quadre 1. PRINCIPALS DIFERÈNCIES ENTRE PGC 90 I EL PGC 2007

Les diferències que podem trobar entre el PGC 90 i el PGC 07 són de diversa índole afectant diverses partides del balanç. A efectes de la seva simplificació podríem classificar:

1. Diferències que sol comporten un canvi d'ubicació d'una partida en el balanç en la data de transició.
2. Diferències que donen lloc simultàniament a una baixa/alta d'un actiu i un passiu en la data de transició.
3. Diferències en criteris de valoració entre ambdues normatives. Aquestes diferències originen, en data de transició, ajustos en la valoració dels actius i passius. Aquests ajustos s'han de realitzar amb contrapartida de PN (reserves o ajustos canvis de valor) i tenint en compte l'efecte impositiu.
4. Combinacions de les anteriors.

PARTIDA	TRACTAMENT COMPTABLE SEGONS PGC 2007	TRACTAMENT COMPTABLE SEGONS PGC 90	AJUSTS PER ELABORAR EL BALANÇ D'OBERTURA
Accionistes per desemborsaments no exigits	Ha de figurar en el PN amb signe negatiu (minorant el capital)	Formen part de l'actiu en una partida independent.	Canvi d'ubicació.
	Despeses de primer establiment: despesa de l'exercici en el que es meriten.	Despesa de l'exercici però es permet la seva activació. En cas d'activació s'han d'imputar a despeses de l'exercici en un màxim de	S'ha de donar de baixa l'actiu amb abonament a reserves. S'ha de comptabilitzar l'efecte impositiu derivat de la deducibilitat fiscal de

Despeses d'establiment	Despeses de constitució i despeses d'increment de capital: es registren com a menor import de PATRIMONI NET	5 anys.	l'operació amb abonament a reserves. ↓ reserves //↓ Despeses d'establiment ↑ Actiu Imp. diferit //↓ reserves
Fons de comerç	No s'amortitza. Pot deteriorar-se, i en aquest cas el deteriorament es considera irreversible.	S'amortitza en un període màxim de 20 anys. Pot deteriorar-se.	No hi ha ajust. Simplement queda l'import en llibres a la data de tancament.
Despeses a distribuir a diversos exercicis	Relacionats amb interessos diferits: no han de figurar en l'actiu. Van associats als passius relacionats Relacionats amb despeses de formalització de deutes: Es reconeixeran com a menor import del deute.	Figuren en l'actiu en una partida independent. Els passius incorporen el deute per interessos futurs. Es cancel·la l'actiu a mesura que es reconeixen els interessos en el compte de resultats. Es permet la seva activació. Imputació a despeses de l'exercici d'acord amb un pla financer	S'han de donar de baixa els interessos incorporats en el passiu i les despeses per interessos diferits activats. ↓ passiu associat //↓ Despesa interessos diferits Idem despeses establiment
Propietats d'inversió	Figuraran separades de l'immobilitzat material en una partida independent.	No existeix aquesta classificació. Figuren dins de l'immobilitzat material.	Reclassificació als nous comptes i presentació separada en l'actiu no corrent

Béns en règim d'arrendament financer	Es classifiquen segons la seva naturalesa.	Es classifiquen en l'immobilitzat immaterial.	Es traspassa al compte d'immobilitzat segons la seva naturalesa. Canvi d'ubicació en l'immobilitzat
Accions pròpies	Ha de figurar en el PN amb signe negatiu (minorant el capital)	Formen part de l'actiu. Es classifiquen en l'immobilitzat.	Canvi d'ubicació.
Inversions financeres classificades com a disponible per a la venda (renda fixa i rendeix variable)	Figuren en l'actiu no corrent (excepte venciment menor 1 any) Es valoren al seu valor raonable. Els canvis de valor (augment i disminucions) s'imputen en el PN S'ha de descomptar l'efecte impositiu.	No existeix aquesta categoria a efectes de classificació. El PGC 90 distingeix entre inversions financeres permanents i inversions financeres temporals. Les IFP figuren en l'actiu no corrent del balanç pel seu preu d'adquisició.	S'ajustarà el seu valor al seu valor raonable en data de transició. La contrapartida de l'ajust serà un compte de PN "ajustos per canvi de valor" S'ha de comptabilitzar l'efecte impositiu derivat de la futura càrrega fiscal, en funció tipus impositiu. ↑ Actiu financer //↑ Ajust canvi valor ↓ Ajusti canvi valor //↑ Passiu Imp. Diferit
Cartera de negociació (renda fixa i rendeix variable)	Figuren en l'actiu corrent. Es valoren al seu valor raonable. Els canvis de valor (augment i disminucions) s'imputen al resultat de l'exercici.	No existeix aquesta categoria a efectes de classificació. Les inversions financeres temporals figuren en l'actiu corrent del balanç valorades pel seu preu d'adquisició.	S'ajustarà el seu valor al seu valor raonable en data de transició. La contrapartida de l'ajust serà un compte de PN "Reserves" S'ha de comptabilitzar l'efecte impositiu derivat de la futura càrrega fiscal, en funció tipus

			<p>impositiu.</p> <p>↑ Actiu financer //↑ Reserves</p> <p>↓ Reserves //↑ Passiu Imp. Diferit</p>
<p>Correccions valoratives per deteriorament en inversions del grup, multigrup i associades (provisions en el PGC 90)</p>	<p>Es calculen partint de l'evolució dels fons propis de la societat participada. En concret es prendrà el valor teòric comptable que correspongui a les esmentades participacions, corregit en l'import de les plusvàlues tàcites existents en el moment de l'adquisició i que subsisteixin en el de la valoració posterior.</p>	<p>L'import de la correcció valorativa serà la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable. S'entén com a import recuperable el major entre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El seu valor raonable menys els costos de venda. - El valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió, calculats, bé mitjançant l'estimació dels dividends esperats, bé mitjançant l'estimació de la seva participació en els fluxos d'efectiu que s'espera siguin generats per l'empresa participada. <p>Llevat de millor evidència de l'import recuperable de les inversions, en l'estimació del deteriorament d'aquesta classe d'actius es prendrà en consideració el patrimoni net de l'entitat participada corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració, que corresponguin a</p>	<p>Baixa de les "provisions" vinculades a correccions en empreses del grup i associades que no compleixin els nous criteris de valoració. La contrapartida de la baixa de les "provisions" serà un compte de PN "Reserves". S'ha de comptabilitzar l'efecte impositiu (baixa de l'actiu per impost diferit comptabilitzat en el seu moment o alta del passiu per impost diferit)</p> <p>↓ Provisions //↑ Reserves</p> <p>↓ Reserves //↑ Actiu Imp. Diferiu o //↑ Passiu Imp. Diferiu</p> <p>Nota: aquest ajust per valoració és</p>

		elements identificables en el balanç de la participada.	obligatori ja que l'ICAC considera aquest tipus de valoració vinculada a valor raonable (en consulta 5, BOICAC 74)
Subvencions de capital	Formar part del patrimoni net i es registren descomptant l'efecte impositiu. Es traspassen a resultats de l'exercici en funció del tipus de subvenció.	Formen part d'una partida del passiu denominada "Ingressos a distribuir a diversos exercicis"	Canvi d'ubicació de la subvenció → PN i reconeixement efecte impositiu ↓ Subvenció // ↑ Passiu Imp. Diferit (saldo subvenció x t)
Diferències positives de canvi	Es tracten com un ingrés de l'exercici	Formen part d'una partida del passiu denominada "Ingressos a distribuir a diversos exercicis". Es reconeixen en resultats a mesura que es materialitza el deute o el crèdit.	Ha de traspassar-se a "Reserves" i registrar l'efecte impositiu a pagar ↓ Diferència pos. canvi // ↑ RESERVES ↓ RESERV // ↑ Passiu Imp. Diferit (479)
Rènting	S'han d'activar en alguns casos.	Despesa de l'exercici	S'ha de calcular la diferència entre: (Quotes registrades) vs (amortitz + interessos + mantén.) LA DIFERÈNCIA ES RECONeix EN RESERVES ↑ actiu ↓ RESERV // ↑ Deutes // ↑ AAIM

Actius no corrents mantinguts per a la venda	Separació en l'actiu corrent	No existeix aquesta classificació. Figuren en l'immobilitzat.	No s'ha de realitzar cap ajust. (Aplicació prospectiva. Disp. Trans. 3a, lletra d)
Actius per impostos diferits	En el nou PGC els actius per impostos diferits es registren en la mesura en que resulti probable que l'empresa disposi de beneficis fiscals futurs que permetin l'aplicació d'aquests actius sense cap limitació temporal en el termini de reversió.	El PGC de 1990 establí que, pel criteri de prudència, els impostos anticipats no es podien comptabilitzar en la mesura que no fos segura la seva recuperació futura. Entre altres, es considerava que no tenia assegurada la seva recuperació quan el termini de reversió previst era superior a 10 anys.	El valor dels actius per impostos diferits que s'activen per la cancel·lació de la limitació temporal s'abonen contra reserves ↑ Actiu per impostos diferits //↑ Reserves

ANNEX 2: LLISTA D'EMPRESES ANALITZADES

Nom Comercial	Ingressos (en euros)	Any dada ingressos
Gas Natural Comercializadora*	5.532.507.000	2008
Seat	4.816.900.000	2008
Fcc Construcción	3.457.128.000	2008
Endesa Distribución Eléctrica	2.356.941.000	2008
Lidl	2.237.910.000	2008
Gas Natural Servicios Sdg*	1.716.584.000	2008
Compañía Española de Laminación	1.520.879.000	2008
Nestlé España	1.326.871.257	2008
Miquel Alimentació Grup	1.165.645.111	2008
Media Planning Group	961.102.145	2008
Meroil	949.068.229	2008
Schneider Electric	922.119.000	2008
Unilever España	817.271.000	2008
General Cable	781.451.000	2008
Novartis Farmacéutica	776.643.885	2008
Torraspapel	757.117.039	2008
Henkel	750.424.000	2008
Dyneff España	743.479.000	2008
Roca Sanitario	699.114.059	2008
Arbora & Ausonia	655.086.000	2009
Acesa*	631.445.000	2008
Benteler Ibérica Holding	602.115.000	2008
Cespa Compañía Española de Servicios Públicos Auxi	587.566.000	2008
Acer Computer Ibérica	558.662.298	2008
Química Farmacéutica Bayer	548.668.000	2008
Basell Poliolefinas Ibérica	536.112.000	2008
Ingram Micro	529.672.000	2008
Casa Tarradellas	528.759.000	2008
Gas Natural Electricidad Sdg*	527.894.000	2008
Basf Española	512.182.000	2008
Copcisa	459.186.614	2008
Reckitt Benckiser España	446.810.000	2008
Vueling Airlines	437.280.000	2008
Iss Facility Services	434.407.507	2008
Sca Hygiene Products	432.540.000	2008
Schlecker	410.343.000	2008
Petromiralles 3	410.139.725	2008
Instituto Grifols	386.163.961	2008
Frape Behr	358.981.739	2008
T Systems Itc Iberia	357.577.000	2008
Condís Supermercats	352.371.958	2008
Lípidos Santiga	352.109.027	2008
Roche Diagnostics	346.229.000	2008
Manpower Team Ett	275.023.000	2008
Lear Corporation Holding Spain	274.807.000	2008
Nutrexpa	268.231.500	2008
Sara Lee Household and body care España	249.784.000	2009
Gonvauto	244.396.000	2008
Rhenus Logistic	233.791.760	2008
Sabic Marketing	232.792.137	2008

Bayer MaterialScience, S.L.	232.488.000	2008
Coty Astor	231.376.000	2009
Esteve quimica	227.704.655	2008
Hispavic	225.639.000	2008
Delphi	224.724.000	2008
Montesa Honda	224.288.336	2009
Cognis Iberia	223.870.000	2008
Gas Natural Comercial*	222.582.000	2008
Ricoh España	221.231.000	2009
Ferrero Iberica	220.335.000	2008
Acciona Facility Services	219.551.000	2008
Industrias Carnicas Vilaro	218.945.631	2008
Solvay Quimica	216.600.000	2008
Editorial Planeta	215.635.000	2008
Tamoil España	214.490.000	2008
Peguform Module Division Iberica Cockpits	213.897.000	2008
Proinosa	212.963.950	2008
Ferrer Internacional	209.478.076	2008
Denso Barcelonesa	207.801.000	2009
Sacresa Terrenos	207.033.051	2008
As 24 Española	206.857.940	2008
Alcon Cusi	206.583.248	2008
Celanese Chemicals Ibérica	203.358.639	2008
Jit Martorell	202.932.000	2008
Carniques de Juia	200.462.975	2008
Dsv Air & Sea	198.158.000	2008
Cuatrecasas Goncalvez Pereira	195.194.955	2008
Joyeria Tous	192.973.995	2008
Peguform Ibérica	189.662.000	2008
Ferrobérica	188.600.145	2008
Codorniu	187.287.022	2008
Baxi Calefacci3n	187.076.000	2008
Aceros Bergara	180.063.779	2008
Clariant Ibérica Producci3n	179.845.000	2008
Cespa Gestió de Residuos	175.955.000	2008
La Sirena Alimentaci3n Congelada	171.292.285	2009
Pepe Jeans	171.288.136	2009
Dhl Express Barcelona Spain	168.507.513	2008
Centro de Viajes Terminal A	168.039.276	2008
Sandvik Española	166.684.296	2008
General Óptica	165.218.296	2008
Thyssenkrupp Materials Ibérica	164.782.135	2008
Frigoríficos Costa Brava	163.692.866	2008
Basf Construction Chemicals España	163.376.000	2008
G&O	163.182.000	2008
Proservice Tgna	162.766.062	2008
Abbott Healthcare (SOLVAY PHARMA, SA)	157.808.000	2008
Patel	157.515.980	2008
Coaliment Granollers	157.081.903	2009
Kraft	133.294.000	2008

* Empreses que han optat per fer la transició al NPGC amb data 1 gener 2007 i per tant presenten informació financera comparativa